

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

*informacje
polityczno-
gospodarcze*

2. SIER. 1951

ROK III

Nr. 15 (18)

1951

WYDAWCA: HANDEL ZAGRANICZNY

Tylko do użytku służbowego

S P I S R Z E C Z Y

/ważniejsze informacje/

I. POLITYKA GOSPODARCZA	str.
Związek Radziecki	Rozwoj gospodarczy radzieckich republik nadbałtyckich..... 1
Czechosłowacja	Nowe centrum przesysłowe w Czechosłowacji..... 8
N. R. D.	Budowa statków handlowych 8
Węgry	Przeobrażenie przyrody..... 11
Niemcy Zachodnie	Handel zagraniczny Niemiec Zachodnich w maju 1951 r..... 17
	Nowe uregulowanie importu do Niemiec Zachodnich..... 17
Norwegia	Ingerencja U.S.A. w norweska politykę handlu zagranicznego.. 18
Turcja	Nacisk monopolii amerykańskich w celu zagarnięcia bogactw mineralnych..... 20
Wielka Brytania	Perspektywy handlu zagranicznego 21
Włochy	Przenikanie kapitału amerykańskiego..... 23
Afryka Południowa	Handel zagraniczny w roku 1950 25
Australia	Sytuacja gospodarcza Australii..... 26
Japonia	Zwiększenie wpływów w Pakistanie..... 29
Paragwaj	Pogorszenie sytuacji gospodarczej 32
Stany Zjednoczone A.P.	Stany Zjednoczone wypowiadają układy z Krajami obozu pokoju..... 35
II. UMOWY HANDLOWE I PŁATNICZE	37
III. REGLAMENTACJA OBROTÓW HANDLOWYCH	45
IV. C I A	51

Z a ł a c z n i k

Droga Azji do wolności i dobrobytu

WIADOMOŚCI POLITYCZNO GOSPODARCZE

Kraje Obozu pokoju

Rozwój gospodarczy radzieckich republik nadbałtyckich

Przed dziesięciu laty, młode radzieckie nadbałtyckie republiki, Litwa, Łotwa i Estonia zostały zdradziecko napadnięte przez Niemcy faszystowskie. Hordy faszystowskie wtargnęły podstępnie do Związku Radzieckiego. Ziemie radzieckie zamieszkałe przez Litwinów, Łotyszów i Estończyków dostały się w jarzmo nieprzyjaciela.

Artyleria i lotnictwo napastników zniszczyło Rygę, Wilno, Tallin, Kowno, Kłajpedę i wiele innych miast krajów nadbałtyckich oraz zmiotły tysiące gospodarstw rolnych z powierzchni ziemi. Okupant niemiecki ogołocił ponadto radzieckie ziemie ze wszystkich posiadanych bogactw. Setki tysięcy Litwinów, Łotyszów i Estończyków straciło życie lub zostało wywiezionych do prac przymusowych. W samej tylko Łotewskiej Republice Radzieckiej zostało zabitych 250.000 mężczyzn i kobiet, a do przymusowej pracy wywieziono przeszło 150.000 ludzi.

W latach 1944 i 1945. w wyniku genialnie przemysłowych i precyzyjnie przeprowadzonych stalinowskich operacji wojennych, wojska niemieckie zostały zniszczone i wypędzone z krajów nadbałtyckich. Z pomocą wielkiego narodu rosyjskiego i innych braterskich narodów Związku Radzieckiego, masy pracujące Litwy, Łotwy i Estonii przystąpiły do odbudowy narodowej gospodarki. Relacja Państwowego Urzędu Planowania i Centralnego Urzędu Statystycznego Związku Radzieckiego o wynikach wykonania powojennego Stalinowskiego planu pięcioletniego odzwierciadla gigantyczną pracę wykonaną w ostatnich latach przez narody nadbałtyckich radzieckich republik. Ustawa o pięcioletnim planie odbudowy i rozwoju narodowej gospodarki w latach 1946 - 1950 miała na uwadze głównie olbrzymią rozpiętość inwestycji w krajach

nadbałtyckich. Na te cele przeznaczono dla Litwy sumę 1.535 milionów rubli, dla Łotwy 2.500 milionów rubli, a dla Estonii 3.500 milionów rubli. Jest rzeczą zrozumiałą, że tak wielkie sumy na odbudowę i rozwój nadbałtyckich radzieckich republik mogły być wydatkowane jedynie dzięki pomocy całego radzieckiego narodu. Państwowy preliminarz Związku Radzieckiego przewiduje w całym okresie powojennym inwestycje w nadbałtyckich radzieckich republikach. Przez wykonanie planu pięcioletniego ilość i wartość inwestycji na Litwie, Łotwie i Estonii z stałą znacznie przekroczone. Przemysł został odbudowany i jednocześnie zreorganizowany według nowych postępowych metod. Wybudowano

setki przedsiębiorstw przemysłowych, utworzono nowe gałęzie przemysłu, które w czasie rządów burżuazyjnych nigdy nie egzystowały. Plan pięcioletni produkcji przemysłowej na Łotwie, najbardziej uprzemysłowionej republice, został wykonany w ciągu trzech lat i 10 miesięcy. W ciągu pięciu lat, przedwojenny poziom łotewskiego przemysłu został przekorczony dwukrotnie. Przedsiębiorstwa przemysłowe Łotwy mają dziś taką produkcję, o jakiej przedwojenny rząd burżuazyjny nie mógł marzyć. Są to: wagony dla zelektryfikowanej komunikacji kolejowej, elektryczne motory i przenośne stacje elektryczne dla przemysłu drzewnego, turbiny wodne, wygodne wozy tramwajowe, pływające dźwignie, spawane barki towarowe dla transportów rzecznych, najbardziej skomplikowane narzędzia pomiarowe i aparaty lecznicze. Łotewskie porty morskie są zmienione do niepoznania. Zostały wyposażone w pierwszorzędne maszyny i wewnętrzne urządzenia. W okresie planu pięcioletniego liczba robotników, pracowników inżynieryjno-technicznych i pracowników umysłowych w przemyśle i komunikacji powiększyła się dwukrotnie.

Podobne wyniki w powojennym planie pięcioletnim osiągnęła także i Estońska republika radziecka. W roku 1950 przemysł tej republiki wyprodukował od trzech do czterech razy więcej towarów aniżeli w roku 1940. Estoński pięcioletni plan przewożenia towarów drogą morską i kolejami został wykonany przedterminowo. W zakładach tekstylnych "Kronholmska" i "Bałtiskie" praca tkaczy została całkowicie zmechanizowana. Automaty tkackie zwiększyły wydajność pracy tkaczy estońskich więcej niż trzykrotnie. Zmechanizowano również całkowicie wydobywanie torfu, przemysł łupkowy, drzewny i rybny. Estonia jest dumna ze swego przemysłu łupkowego, który stał się najpoważniejszą pozycją socjalistycznego przemysłu republiki.

Litewska Radziecka Republika za czasów władzy burżuazyjnej była krajem rolniczym. W okresie władzy radzieckiej, a zwłaszcza w okresie powojennej pięcioletki przekształciła się ona całkowicie w republikę przemysłowo-kołchozową.

Udział przemysłu w narodowej gospodarce Litwy wynosił w ubiegłym roku 50% w porównaniu z 35% z roku 1945. Objętość produkcji przemysłowej wzrosła w porównaniu z przedwojennym okresem o 80%. Liczba robotników i pracowników umysłowych wzrosła dwukrotnie. W republice wzrosło znacznie budownictwo nie tylko przedsiębiorstw przemysłu lekkiego i spożywczego, ale i przemysłu ciężkiego wyrabiające urządzenia dla produkcji. Przedsiębiorstwa tego rodzaju nie istniały za czasów władzy burżuazyjnej. Największy przewrót rewolucyjny przeżyły wsie Litwy, Łotwy i Estonii. Narody Związku Radzieckiego udzieliły rolnictwu Litwy, Łotwy i Estonii znacznej pomocy, utworzono spółdzielnie produkcyjne, zorganizowano setki stacji maszynowo-traktorowych, dostarczono wielką ilość traktorów i maszyn rolniczych, nawozów sztucznych, oraz udzielono długoterminowych państwowych kredytów. Rolnicy krajów

nadbałtyckich opierając się na doświadczeniach Związku Radzieckiego przekonali się o wyższości kolektywnej uprawy ziemi. Z końcem planu pięcioletniego została prawie ukończona w krajach nadbałtyckich dobrowolna kolektywizacja ziemi ornej. Jeszcze nigdy dotąd w swojej historii rolnictwa, nadbałtyckie kraje Związku Radzieckiego nie posiadały tyle technicznych urządzeń, jak obecnie. Np. z końcem roku 1950 było na Litwie 113 a na Łotwie przeszło 100 stacji maszynowo-traktorowych. Zwycięstwo gospodarki kołchozowej, mechanizacja rolnictwa, wprowadzenie postępowej radzieckiej agrotechniki znacznie zwiększyły zbiory płodów rolnych, oraz wpłynęły na wzrost hodowli bydła. Powiększenie powierzchni produkcyjnej zbóż i technicznych roślin jak i wzrost produkcji bydła stworzyły mocną bazę surowcową dla dalszego rozwoju przemysłu lekkiego i spożywczego Litwy, Łotwy i Estonii. W radzieckich republikach nadbałtyckich wyrosły dzielne kadry robotników, techników, inżynierów oraz zdolnych racjonalizatorów rolników. W socjalistycznym współzawodnictwie na Łotwie bierze udział przeszło 95% robotników przemysłowych, a na Litwie przeszło 92%. Współzawodnictwo wśród mas pracujących Estonii stało się zjawiskiem masowym. Robotnicy zagłębia Łupkowego kombinatu "Komunar" i fabryki "Volta" aktywnie uczestniczą w współzawodnictwie. Pokojowa praca stachanowska, przyczyniająca się do wzrostu dobrobytu materialnego i duchowego nadbałtyckich republik radzieckich jak i całego Związku Radzieckiego, stwarza niespotykane dotąd możliwości dla stałego podnoszenia się stopy życiowej robotników, rolników i inteligencji Litwy, Łotwy i Estonii. W ostatnich latach dla mas pracujących krajów nadbałtyckich wybudowano wiele domów mieszkalnych w miastach i na wsi, oddano do użytku wiele urządzeń komunalnych i kulturalnych. W samej tylko Estońskiej Republice Radzieckiej oddano do użytku 1.135 m² powierzchni mieszkaniowej w miastach i 2.800 budynków mieszkalnych na wsi. Rośnie liczba szkół i klubów, pałaców kultury, domów wypoczynkowych, szpitali i poliklinik, sanatoriów i żłobków dziesięcych.

Za czasów rządów burżuazyjnych, Litwa, Łotwa i Estonia były w zasadzie półkolonią imperialistycznych mocarstw a mianowicie: Stanów Zjednoczonych, Anglii i Niemiec. Jedynie władza radziecka przyniosła narodom krajów nadbałtyckich realną niezależność i zupełną swobodę. Kraje te stały się gospodarzami na swych własnych ziemiach. Jedynie władza radziecka i bezinteresowna pomoc wszystkich narodów Związku Radzieckiego zapewniły rozkwit przemysłu i rolnictwa krajom nadbałtyckim i otworzyły drogę milionom Litwinów, Łotyszów i Estończyków do lepszego i piękniejszego życia.

Rozwój sowchozów w powojennym planie pięcioletnim

W Związku Radzieckim jest czynnych obecnie kilka tysięcy sowchozów o różnym kierunku produkcji: sowchozy

hodowli bydła, uprawy buraków cukrowych, zbóż, uprawy roślin oleistych, jarzyn, bawełny i inne. Charakterystyczną cechą produkcji powojennych sowchozów jest różnorodność gospodarki. Każdy sowchoz bez względu na gałąź produkcyjną prowadzi hodowlę bydła i uprawę roślin przemysłowych. Ma to bardzo wielkie znaczenie gospodarcze. W ten sposób uległy znacznemu poszerzeniu powierzchnie siewne i wzrosły zbiory. W ostatnim roku powojennej pięcioletki, zbiory w sowchozach przekroczyły przedwojenny poziom o 16%. Prawie całkowicie została przeprowadzona mechanizacja prac w polu jak: orka, uprawa ziemi, siew i zbiór urodzajów. Poważne osiągnięcia miały sowchozy w hodowli bydła. W porównaniu z okresem przedwojennym powiększył się stan bydła od 20-30%. Znacznemu wzrostowi uległa produktywność bydła. Przeciętne udoje mleka są o 28% wyższe niż przed wojną.

A L B A N I A

Wykonanie planu w maju b.r.

Albański przemysł wykonał pomyślnie zadania przewidziane planem na miesiąc maj. Produkcja w maju wzrosła w porównaniu z kwietniem o 15.54%. Miejscowy przemysł wykonał plan w 120%.

Realizując w dalszym ciągu politykę obniżania cen, zostały w tych dniach znów obniżone ceny artykułów spożywczych. Masło potaniało o 16,4%, ser o 14,2%, mleko o 5% itd. W roku 1950 ceny mięsa obniżyły się w porównaniu z rokiem 1949 o 26%, masła o 81%, mleka o 26%, sera o 88% itd.

Nowe inwestycje w Albanii

W bieżącym roku Albańska Republika Ludowa przeznaczyła na inwestycje sumę 1.264 mln.lek / 1 lek = 8 groszy/, to znaczy o 161 mln.lek więcej niż wносиły one w czasie planu dwuletniego. Największą budową będzie elektrownia im. Lenina w miejscowości Selitie, kombinat tekstylny J.W.Stalina obok Tirany i cukrownia w Maliku. Wszystkie wymienione budowle zostaną zakończone jeszcze w bieżącym roku.

Kanał Pekin - Kawaja

W Albanii rozpoczęto budowę kanału nawadniającego Pekin-Kawaja o długości 42 km. Dzięki kanałowi, nawodnionych zostanie 7 tys.ha gruntu. Inwestycje na budowę kanału wynoszą 25 mln.lek.

Żniwa w Albanii

W całej Albanii rozpoczęto żniwa. Spółdzielcze gospodarstwa rolne i PGR-y oraz indywidualni gospodarze zebrali w okręgach Durres, Szkođer, Hirokastra, Fieri i Berat pierwszą pszenicę. W bieżącym roku pierwszy raz ukazały się na polach w wielkiej ilości kombajny, dostarczone przez Związek Radziecki. Przewiduje się, że urodzaj w tym roku będzie bardzo duży.

B U Ł G A R I A

Rozwój handlu spółdzielczego na wsi

We wsiach bułgarskich rozwija się na wielką skalę handel spółdzielczy. Społdzielczość bułgarska tworzy więź pomiędzy przemysłem, a gospodarką wiejską, sprzyja wzmocnieniu gospodarczej podstawy sojuszu klasy robotniczej i pracującego chłopstwa.

W chwili obecnej wieś bułgarska liczy 15.000 sklepów i ponad 3.000 stołówek. Obroty ich wzrastają nieustannie. Tak np. w roku ub. spółdzielnie wiejskie sprzedały ludności towarów o 43% więcej niż w roku 1949. W roku bieżącym w związku ze sniesieniem systemu kartkowego na towary przemysłowe i sprzedają ich po jednolitych cenach państwowych, obrót towarów wzrośnie jeszcze bardziej.

Rozwój spółdzielni przemysłowych

Bułgarska agencja telegraficzna donosi, że coraz większa liczba rzemieślników bułgarskich przystępuje do spółdzielni przemysłowych. W chwili obecnej ponad 70 tys. osób zrzeszonych jest w 1.100 spółdzielniach produkcyjnych. W roku 1943 kapitał zakładowych tych spółdzielni wynosił 1.546 mln. lew, a w r. 1950 wzrósł do 1.690 mln. lew.

Osiągnięcia w dziedzinie elektryfikacji

W Bułgarskiej Republice Ludowej wznosi się w wzmożonym tempie wiele elektrowni. Jak donosi bułgarska agencja telegraficzna, na początku b.r. oddano w Bułgarii do użytku 7 elektrowni, do końca r. 1951 zostanie oddanych 9 następnych. Moc istniejących już elektrowni zostanie znacznie zwiększona.

Według danych Ministerstwa Elektryfikacji, plan inwestycji elektryfikacyjnych w I kwartale 1951 roku

wykonany został w 415% w porównaniu z takim samym okresem roku 1950, a inwestycji w budownictwie - w 127%.

Wzrost wydajności pracy

Bułgarski przemysł włókienniczy walczy o zwiększenie wydajności pracy i podniesienie jakości produkcji. Bułgarscy tkacze przyswajają sobie radzieckie metody pracy. Ilość wielowarsztatowców w bułgarskim przemyśle włókienniczym wzrasta. W I kwartale b.r. liczba ich zwiększyła się o 15%. Wzrostowi liczby wielowarsztatowców sprzyjało szczególnie pierwszomajowe współzawodnictwo, które rozwinęło się we wszystkich przedsiębiorstwach tekstylnych. Obecnie 35% robotników bułgarskiego przemysłu włókienniczego to wielowarsztatowcy. W niektórych fabrykach, w szczególności w fabryce im. J.W. Stalina, Georgija Dimitrowa, Wasilija Mawrikowa i "Bojerica" ponad 90% robotników przeszło do pracy wielowarsztatowej.

Rząd ludowy nadał szeregowi przodowników przemysłu włókienniczego tytuł laureata Nagrody Dimitrowskiej.

C H I N S K A R E P U B L I K A L U D O W A

Stabilizacja sytuacji gospodarczej

Pomyślnie postępuje odbudowa i rozwój gospodarki Chińskiej Republiki Ludowej. Dowodem tego jest nieustanne umacnianie się narodowej waluty chińskiej i obniżka cen na rynku wewnętrznym.

O szybkiej stabilizacji waluty chińskiej świadczy fakt, że w okresie r. 1950 - jak donosi pismo "China Monthly Review", kurs dolara hong-kong'skiego w Chinach obniżył się o 40%, a amerykańskiego o 45%.

Wskaźnik cen hurtowych, szczególnie towarów powszechnego użytku, obniżył się obecnie bardzo znacznie w porównaniu z rokiem ub. Np. w Pekinie od listopada 1950 do kwietnia 1951 roku hurtowa cena chleba i innych wyrobów mącznych spadła o 2%, w Szanghaju cena tłuszczów spadła o 7%, a cukru - o 35%.

W dawno oswobodzonych rejonach kraju, w szczególności w Chinach Północnych, rząd ludowy znacznie obniżył detaliczne ceny cukru, mięsa, tłuszczów i innych artykułów.

W Kantonie ryż jest dwukrotnie tańszy, niż w Hong Kongu. W Kantonie spadają ponadto nieustannie ceny tłuszczów, jarzyn, wieprzowiny, jaj, mydła, opaku i innych towarów i są one już obecnie o wiele niższe od cen tych samych towarów w Hong Kongu.

Przekroczenie planów produkcyjnych w I kwartale 1951 r.

Dzięki wysiłkom robotników i urzędników oraz dzięki właściwemu planowaniu i kierownictwu, przedsiębiorstwa państwowe, mieszane i prywatne w prowincji Guandun pomyślnie wykonały plan produkcyjny w I kwartale 1951 roku. W ten sposób przyczyniły się one do podniesienia rozwoju przemysłowego prowincji.

Według tymczasowych danych Biura Planowania, przy Komitecie Finansowym Chin Południowych, przemysłowe przedsiębiorstwa Guandun wykonały plan produkcyjny w I kwartale b.r. w 110%, a plan wydajności pracy - w 101,62%.

W porównaniu z I kwartałem r.1950 produkcja cementu zwiększyła się o 53%, przędzy bawełnianej - o 127%, worków jutowych - o 116%, cukru - o 34,19%. Produkcja energii elektrycznej w I kwartale r.1951 wzrosła w porównaniu z odpowiednim okresem ub.r. o 6,24%.

Usprawnienie działalności instytucji finansowych w Szanghaju.

Gazeta "Shanghai News" donosi, że w celu wpłynięcia na pomyślny rozwój budownictwa narodowego pięć głównych mieszanych prywatno-państwowych banków Szanghaju, a mianowicie "Sinchua Sintoczusuj inchan" /Nowo chiński kredytowo-depozytowy bank/, "Czzun go szija inchan" /Chiński Bank Przemysłowy/, "Syminchanjeczusuj inchan" /Handlowo-depozytowy Bank Symin/, "Czzungo tumszan inchan" /Chiński Bank Handlowy/ i "Czjanje inchan" /Bank Czjanje/ prowadzą obecnie wspólne operacje. Banki te posiadają 105 oddziałów i filii w 26 miastach.

W ciągu ostatnich dwóch lat rozmiary operacji przeprowadzanych przez te banki zwiększyły się znacznie. W chwili obecnej suma wkładów bankowych wzrosła w porównaniu z końcem r.1949 dwunastokrotnie.

Prowadzenie wspólnych operacji przez wspomniane banki przy prawidłowym kierownictwie Państwowego Narodowego Banki Chin oraz stałe polepszanie sytuacji gospodarczej kraju, będzie sprzyjać dalszemu wzmocnieniu planowej gospodarki państwa.

Rząd Chiński pomaga chłopom.

Oddziały Chińskiego Banku Narodowego okazują dużą pomoc chłopom we wszystkich prowincjach państwa. Jak donosi jedna z gazet chińskich oddział Banku chińskiego w prowincji Czachar wysłał w teren ponad 200 grup pracowników Banku, którzy przyjmują wkłady i udzielają pożyczek

chłopom. Udzielili już oni pożyczek na sumę 3.055 mln. juanów. Większa część tych pieniędzy została zużyta dla rozwoju gospodarki rolnej. Pożyczki te ułatwiły chłopom nabywanie nasion, nawozów, bydła rogatego, inwentarza rolnego.

Ludność prowincji Chachar aprobeuje pracę Narodowego Banku Chin. W porównaniu z grudniem ub.r. suma wkładów w całej prowincji wzrosła prawie dwukrotnie.

CZECHOSŁOWACJA

Nowe centrum przemysłowe we Wschodniej Słowacji

Wielkie inwestycje przemysłowe Czechosłowacji przejawiają się w rozbudowywaniu istniejących oraz budowaniu nowych zakładów przemysłowych, widoczne jest to szczególnie w zagłębiu Ostrawskim oraz we Wschodniej Słowacji, gdzie powstaje nowe centrum przemysłowe w obwodach Koszyce i Prešov.

Czynione są tam wielkie wysiłki mające na celu eksploatację złóż rudy żelaznej przy równoczesnym podnoszeniu produkcji węgla brunatnego w Środkowej Słowacji.

Pierwsza część wschodnio-słowackiego kombinatu puszczona będzie w ruch w roku 1953, przy czym górnictwo i hutnictwo uzupełnione będzie zakładami metalurgicznymi i chemicznymi, które znowu dadzą początek innym pokrewnym przedsiębiorstwom. Przemysł chemiczny Czechosłowacji ma w 1953 r. osiągnąć podwójną produkcję r.1950. Planuje się również podjęcie produkcji kauczuku z rodzimych surowców w nowo mających powstać zakładach.

Podczas gdy produkcja węgla brunatnego w istniejących kopalniach Środkowej Słowacji ma być zmodernizowana, zamierza się na podstawie wyników poszukiwań geologicznych, rozporządzić eksploatację węgla brunatnego we Wschodniej Słowacji, w rejonach, któreby pozwoliły od r.1955 pokryć zapotrzebowanie przemysłu lokalnego. Wydobytą w Słowacji rudę są ubogie w metale i wymagają dłuższego procesu przygotawczego, zamin mogą być przydzielone hutom. Jednakże Czechosłowacja spodziewa się potrośnięcia produkcji rudy żelaznej w r.1953 w porównaniu z poprzednimi danymi bieżącego planu pięcioletniego. Bardzo intensywnie wydobywane są metale kolorowe.

NIEMIECKA REPUBLIKA DEMOKRATYCZNA.

Budowa statków handlowych

Przed pięciu laty położono kamień węgielny pod budowę nowej stoczni Niemieckiej Republiki Demokratycznej w

Wismarze, która pierwotnie miała służyć jedynie dla napraw statków. Jeszcze w bieżącym roku nowa stocznia rozpocznie budowę statków. Będą tu budowane statki o wyporności 1100 i 2.200 BRT. Obecnie trwają prace końcowe nad urządzeniem wewnętrznym warsztatów. W stoczni wismarskiej jest zatrudnionych obecnie 489 brygad roboczych. Brygady te dążą do jak najszybszego zakończenia ostatecznych prac w celu przystąpienia w jak najkrótszym terminie do rozpoczęcia budowy statków. W ciągu 1950 roku zastosowano przy budowie stoczni 449 racjonalizatorskich pomysłów, które przyniosły 603.000 marek oszczędności. Przewiduje się w bieżącym roku osiągnięcie 800.000 marek oszczędności. Doświadczenia uzyskane w ubiegłym roku przez pracowników stocznio wych zapewniają nie tylko wykonanie planu produkcyjnego w bieżącym roku, ale i jego przekroczenie.

R U M U N I A

Przekroczenie planu I półrocza b.r.

Zespoły wielkich przedsiębiorstw rumuńskich, a mianowicie: bukaresztańska fabryka budowy maszyn im. 23 Sierpnia i Resziokiego Kombinat technicznego "Sowrommetal" rozpoczęli przedterminowo produkcję, przewidzianą w planie II półrocza br. Robotnicy bukaresztańskich warsztatów naprawy wagonów wykonali sześciomiesięczny plan na 23 dni przed terminem. 12 czerwca przystąpili do wykonania planu II półrocza robotnicy, technicy i inżynierowie bukaresztańskich centralnych warsztatów naprawy lokomotyw i wagonów "Griwice Roszije".

Budowa nowej elektrowni i cementowni

W pobliżu Bicazul powstaje nowa wielka wodna elektrownia im. W.I.Lenina. Obecnie rozpoczęto budowę nowoczesnej cementowni, która będzie dostarczać cementu do budowy zapory i tunelu. Pierwszy oddział produkcyjny tej cementowni zostanie oddany do użytku jeszcze w bieżącym sezonie.

Budownictwo mieszkaniowe

Władza ludowa przejawia ciągłą troskę o polepszenie mieszkaniowo-bytowych warunków rumuńskich mas pracujących. Powierzchnia mieszkalna oddana w r.1950 do dyspozycji mas pracujących wynosiła 370 tys.m². Przy licznych przedsiębiorstwach przemysłowych zbudowano dobrze urządzone osiedla robotnicze. Jedno z takich osiedli z wielomieszkaniowymi domami zbudowane zostało przy hucie "Roszu Ocelul" /rejon Turnu Severin/.

Robotnicy Reszickiego Kombinatu Hutniczego otrzymali ponad 230 nowych mieszkań, robotnicy fabryki "Steana Roszie" w m. Stalin - ponad 10 domów. W roku bieżącym powiększone będą inwestycje na budownictwo mieszkaniowe i urządzenia osiedli mieszkaniowych. Zmienia swój wygląd jeden z hutniczych ośrodków kraju - Hunedoara. Stara część miasta będzie przebudowana, a równocześnie powstanie nowe dobrze rozplanowane osiedle. Oddano do użytku pierwszych wielomieszkaniowych domów. Buduje się jeszcze 17 takich domów.

W bieżącym roku rumuńscy wiertacze i górnicy otrzymają ponad 440.000 m² nowej powierzchni mieszkalnej. W nowych domach zamieszkają robotnicy bukaresztańskich fabryk, kolejarzy m. Stalin, robotnicy stoczni okrętowych Galați itd. Plan pięcioletni przewiduje oddanie do użytku - przeważnie w przemysłowych ośrodkach kraju - 2.800 tys. m² nowej powierzchni mieszkalnej.

W E G R Y

Budowa Dunajskiego Kombinatu Hutniczego

W pobliżu m. Dunapetele nad Dunajem buduje się jeden z najważniejszych obiektów węgierskiego planu pięcioletniego - Dunajski Kombinat Hutniczy. Przy budowie kombinatu zatrudnionych jest kilka tysięcy robotników.

Opiekę nad tą budową roztoczył węgierski związek młodzieży pracującej. Wokół kombinatu wznoszone są gmachy nowego socjalistycznego miasta.

Dużą pomoc przy tej budowie okazuje Związek Radziecki przekazując swe bogate doświadczenia.

Dunajski Kombinat Hutniczy będzie zaopatrywał kraj w metal i walcówkę. Ruda dostarczana będzie drogą wodną. Na wyspie znajdującej się na wprost kombinatu buduje się zmechanizowany port rzeczny, skąd surowiec dostarczany będzie do pieców za pomocą kolejki linowej, przechodzącej nad Dunajem. Kombinat będzie produkował koks z węgla opałowego według nowych metod wytwarzania koksu, opracowanych na Węgrzech.

O rozmiarach budowy świadczą następujące dane: w roku bieżącym zużytych zostanie 600.000 m³ żwiru. Objętość oddziałów kombinatu wyniesie 3 mln. m³. Na budowę domów sąsiadujących z kombinatem zużytych będzie 41 mln. sztuk cegieł.

Poza piecami hutniczymi i martenowskimi w rejonie kombinatu buduje się duża fabryka chemiczna i fabryka cegieł zwykłych i ogniotrwałych. Kombinat będzie posiadał własną elektrownię.

W nowym mieście socjalistycznym, powstającym w rejonie kombinatu zamieszka kilkadziesiąt tysięcy ludzi. Buduje

się cztero i sześciopiętrowe domy o dwu i trzech pokojowych mieszkaniach. W każdej dzielnicy miasta buduje się szkoła, żłobek itd. Do dyspozycji mas pracujących stać będzie dom kultury, biblioteka, teatr i szpital.

Budowa kombinatu postępuje tak szybko, że już w czerwcu b.r. rozpoczęły się roboty montażowe w poszczególnych oddziałach. W szybkim tempie posuwa się również budowa miasta. Szereg domów jest już wykończonych i nawet zamieszkałych.

Umożnienie spółdzielni produkcyjnych

Liczba węgierskich spółdzielni produkcyjnych, które zaczęto tworzyć w jesieni r.1948 przed rozpoczęciem prac polnych, przekroczyła w r.1951 4.200. Obszar ziemi uprawnej należącej do tych spółdzielni osiągnął 723,9 tys.ha, co stanowi ponad 13% ogólnej ilości ziemi uprawnej w państwie.

Do spółdzielni produkcyjnych należy już około 200.000 rodzin chłopów pracujących. W wielu rejonach przeważnie rolniczych, a nawet w wielkich miastach rolniczych jak np. w Beretur, Kosag, Turkew, większość chłopów pracujących przystąpiło dobrowolnie do spółdzielni produkcyjnych. Sieć Państwowych Ośrodków Maszynowych /obecnie liczba ich osiągnęła 370/ ogarnia cały kraj. Ośrodki te posiadają 8.500 traktorów. Umożliwia to orkę i zasiew na obszarze dwukrotnie większym niż obszar należący do spółdzielni. Powiększyły się i wzmocniły państwowe gospodarstwa rolne. Należąca do nich ziemia uprawna wynosi obecnie ponad 340 tys.ha, co stanowi około 6,5% ziemi urzówniej w państwie. W ciągu 3-ech ostatnich lat utworzono we wsiach tysiące spółdzielni, których liczba członków wynosi ponad 1,4 mln.

Przeobrażenie przyrody

Pięcioletni plan rozwoju gospodarki narodowej, przyjęty niedawno przez węgierskie Zgromadzenie Narodowe zamierza za przykładem Związku Radzieckiego urzeczywistnić wielkie dzieło przeobrażenia przyrody. W chwili obecnej rozpoczęto budowę elektrowni i tamy w Tisalek. Tu weźmie swój początek Zalijski kanał, który przetnie step Chorobad z północy na południe, długość jego wyniesie 97 km. Kanał umożliwi przy końcu planu pięcioletniego nawodnienie 114 tys. ha gruntu i przeobrażenie nieurodzajnej na skutek ciągłej posuchy ziemi w kwitnące pola. W roku bieżącego rozpoczynają się roboty ziemne przy budowie kanału. Zgodnie z rozszerzonym planem pięcioletnim, powierzchnia nawodniona zwiększy się o 184 tys.ha zamiast 67 tys.ha według początkowego brzmienia planu pięcioletniego.

Europejskie kraje kapitalistyczne

A U S T R I A

Pogorszenie sytuacji ekonomicznej.

Jak wynika ze sprawozdania Austriackiej Izby Handlowej, zdolność nabywcza pracującej ludności zmniejsza się stale. Świadczy o tym zmniejszenie się obrotu towarowego w różnych gałęziach handlu wewnętrznego. W maju zmniejszył się znacznie handel wyrobami włókienniczymi i sprzętem sportowym. W porównaniu z poprzednimi miesiącami zmniejszyła się sprzedaż odzieży, artykułów gospodarstwa domowego i mebli.

W sprawozdaniu Izby Handlowej podkreśla się dalej, że pogorszyła się zaopatrzenie przemysłu austriackiego w niezbędne surowce. Austria odczuwa obecnie brak surowców, drutu, walcówki i innych rodzajów półfabrykatów i surowców, które są eksportowane w coraz większej ilości.

Na skutek braku cegły i cementu zostały przerwane prawie wszystkie prace budowlane.

B E L G I A

Struktura handlu zagranicznego w I kwartale b.r.

Geograficzna struktura handlu zagranicznego Unii Belgo-Luksemburskiej w I kwartale r.1951 była następująca /w miliardach franków belgijskich/:

	<u>Import</u>	<u>Eksport</u>
Ogółem	33,2	30,7
w tym		
Holandia	3,5	5,8
U.S.A.	4,9	3,0
Anglia	2,7	2,8
Niemcy Zachodnie	2,7	2,5
Francja	3,7	2,4
Szwajcaria	0,9	1,2

	<u>Import</u>	<u>Eksport</u>
Kongo Belgijskie	2,8	1,1
Szwecja	0,7	1,0
Włochy	0,5	0,8
Brazylia	0,5	0,6
Norwegia	0,2	0,4
Związek Płd.-Afrykański	0,4	0,3
Kanada	0,7	0,3

Handel zagraniczny w kwietniu i maju b.r.

Tymczasowe dane belgijskiego handlu zagranicznego przedstawiają się następująco: /w milionach belgijskich franków/

	Import	Eksport	Bilans
maj 1951 r.	11.076	10.584	492
kwiecień 1951 r.	11.402	11.114	228

W związku z tym, że eksport w maju obniżył się, import natomiast pozostał prawie na tym samym poziomie w porównaniu z kwietniem, ujemne saldo bilansu handlowego w sprawozdawczym miesiącu wzrosło prawie dwukrotnie.

F I N L A N D I A

Handel zagraniczny w maju i w ciągu pierwszych

5 miesięcy.

Handel zagraniczny w Finlandii wykazał w maju i w ciągu pierwszych pięciu miesięcy r.1951 następujące obroty /w milionach fińskich marek/:

	Import	Eksport
Maj	13.231,6	16.272,2
I - V.1951	47.623,4	49.675,1
I - V.1950	35.034,5	24.213,7

Bilans handlu zagranicznego jest wprawdzie czynny, import jednak ani w części nie pokrywa potrzeb gospodarki fińskiej.

F R A N C J A

Handel zagraniczny w maju r.1951.

Deficyt bilansu handlu zagranicznego Francji zwiększył się w maju r.1951 więcej niż dziesięciokrotnie w porównaniu z miesiącem ubiegłym, wynosząc 25,1 mlrd. franków francuskich w porównaniu z 2,4 mlrd. franków francuskich w kwietniu.

Cały import Francji w maju r.1951 wynosił 140,1 mlrd. fr.franc. w porównaniu z 133,6 mlrd.fr.franc. w kwietniu br. a eksport - 115,0 mlrd. fr.franc. i 131,2 mlrd.fr.franc.

Import Francji w maju z zagranic¹ wyniósł 112,0 mlrd. fr.franc. w porównaniu z 104,3 mlrd.fr.franc. w poprzednim miesiącu, a eksport - 76,0 mlrd.fr.franc. i 87,7 mlrd.fr. franc. W ten sposób ujemne saldo bilansu handlowego Francji z państwami obcymi wzrosło w maju r.1951 do 36,0 mlrd.fr. franc. w porównaniu z 16,6 mlrd.fr. franc. w kwietniu tegoż roku.

Zwiększenie importu francuskiego z państw obcych w maju w porównaniu z kwietniem b.r. nastąpiło na skutek zwiększenia wwozu wełny, której importowano o 3,0 mlrd. fr.franc. więcej, bawełny - o 1,6 mlrd.fr.franc., kauczu - o 1,4 mlrd.fr.franc., masy papierowej - o 1,0 mlrd. fr.franc., kawy - o 0,7 mlrd.fr.franc.

Eksport do państw obcych w okresie porównawczym zmniejszył się, na skutek zmniejszenia wywozu wełny o 1,8 mlrd.fr.franc., przędzy wełnianej - o 1,4 mlrd.fr. franc. i metali żelaznych - o 1,5 mlrd.fr.franc.

Dodatni bilans handlowy Francji z jej koloniami zmniejszył się w maju do 10,9 mlrd.fr.franc. w porównaniu z 14,2 mlrd.fr.franc. w kwietniu i 15,8 mlrd.fr.franc. w marcu r.1951. Import z kolonii wyniósł w maju 28,1 mlrd. fr.franc., a eksport do kolonii - 39,0 mlrd.fr.franc.

Wzrost wskaźnika cen detalicznych w maju r.1951.

Wskaźnik cen towarów zużywanych przez przeciętną rodzinę paryską był w kwietniu i maju r.1951 w porównaniu z marcem tegoż roku następujący /1949 r. = 100/:

	artykuły żywnościowe	opał	towary przem.	wskaźnik ogólny
marzec	123,0	128,9	116,1	123,6
kwiecień	124,6	139,5	118,4	125,7
maj	129,4	139,5	119,9	129,3

Wzrost inflacji we Francji

Cała prasa francuska omawia wzrost inflacji. W końcu maja r.1951 ogólna ilość pieniędzy papierowych, będących w obiegu osiągnęła zawrotną cyfrę - 1.632.018 mln.fr. francuskich.

Wzrost dochodów kapitalistów

Sekretarz Generalnej Konfederacji Pracy, Franchon, podkreślił w przemówieniu na zjeździe francuskich związków zawodowych, odbytym w ostatnich dniach maja 1951 r., że jednym z pierwszych skutków planu Marshalla był zdecydowany atak, mający na celu obniżenie stopy życiowej mas pracujących. Zdolność nabywcza Francji wynosi obecnie zaledwie 49,5% w porównaniu z 1938 r. i 79% w porównaniu z poziomem istniejącym przed planem Marshalla. Równocześnie wg danych oficjalnych - zyski kapitalistów wzrosły z 124 mlrd. franków francuskich w r.1947 do 800 mlrd. franków francuskich w r.1950. Udział kapitalistów w dochodzie narodowym wzrósł z 29% w r.1938 do 37% w r.1947 i do 54% w r.1950, podczas gdy udział mas pracujących malał z 45% w r.1938 do 43,5% na początku r.1947 i do 29,5% w r.1950.

H O L A N D I A

Handel zagraniczny w kwietniu 1951 r.

Import Holandii w kwietniu 1951 r. wyniósł 821 mln. guldenów w porównaniu z 869 mln.guldenów w marcu b.r., a eksport odpowiednio 581 mln.guld. i 556 mln.guld.

I S L A N D I A

Pożyczka Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju udzielona Islandii

Według doniesień gazety "Journal of Commerce" Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju udzielił Islandii pożyczki w wysokości £ 875 tys. w celu sfinansowania budowy elektrowni.

Jest to pierwsza pożyczka tego Banku, udzielona w walucie innej niż dolary.

Przewiduje się, że pożyczka będzie realizowana w funtach szterlingach, frankach francuskich, koronach duńskich i norweskich, w celu poczynienia zakupów w Szwecji, Anglii, Niemczech Zachodnich i Norwegii.

Pożyczka udzielona jest na 22 lata i oprocentowana na 4 $\frac{3}{8}$ %.

Według oświadczenia przedstawiciela Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju, w ciągu ostatnich lat daje się zauważyć zapotrzebowanie na pożyczki nie w dolarach a w innych walutach.

NIEMCY ZACHODNIE

Handel zagraniczny Niemiec Zachodnich w maju 1951r.

Nadwyżka eksportu w zachodnio-niemieckim handlu zagranicznym, osiągnięta po raz pierwszy w kwietniu b.r., wzrosła w maju b.r. z 74 mln. do 97 mln.DM.

Wynik ten uzyskano dzięki temu, że import, na skutek zarządzonego w lutym b.r. ograniczeń importowych, w dalszym ciągu spadał, podczas gdy eksport utrzymywał się na prawie jednakowym poziomie.

Wzrastający nieprzerwanie od stycznia br. eksport, wykazał w maju w stosunku do kwietnia lekki spadek z 1153 do 1147 mln.dm. /0,5%/. W szczególności eksport surowców spadł z 118 do 100 mln.dm. /15%/, a to głównie z powodu mniejszego eksportu węgla, natomiast eksport towarów gotowych podniósł się a mianowicie z 837 do 854 mln.dm./2%.

* Prawie 3/4 globalnego eksportu w maju przypada na wyroby gotowe. Eksport półfabrykatów wzrósł nieznacznie z 162 do 164 mln.dm., podczas gdy eksport artykułów spożywczych spadł z 36 do 29 mln.dm.

Import, który na skutek ograniczeń importowych zanotował już od marca do kwietnia spadek w wysokości 179 mln.dm, obniżał się w dalszym ciągu z 1079 do 1050 mln.dm. /3%/. Najsilniej odbiły się te zarządzenia restrykcyjne na imporcie towarów gotowych. Import tej grupy towarowej spadł z 120 do 83 mln.dm. /31%/, zaś od marca do kwietnia o 36 mln.dm. Również import surowców oraz półfabrykatów wykazuje nadal tendencję spadkową. Import surowców obniżył się z 427 do 394 mln.dm./8%/, zaś import półfabrykatów z 142 do 123 mln.dm. /14%/. Temu znacznemu spadkowi importu dóbr gospodarki przemysłowej odpowiada również poważny wzrost importu artykułów spożywczych, których wartość podniosła się z 389 do 451 mln.dm. /16%/. Sprowadzono głównie więcej środków spożywczych pochodzenia roślinnego.

Po wyłączeniu z globalnego importu importu finansowanego dotacjami ERP i GARIOA, nadwyżka eksportu wykazuje wzrost z 97 do 337 mln.dm. Mimo nadwyżek eksportu w ostatnich dwóch miesiącach, ogólny bilans za pierwsze pięć miesięcy b.r. wykazuje jeszcze nadwyżkę importu w wysokości 1098 mln.dm., która, uwzględniając pomoc zagraniczną, zmniejszyła się do 130 mln.dm.

Nowe uregulowanie importu do Niemiec Zachodnich

Nowe uregulowanie zachodnio-niemieckiego importu na czas po 1 lipca zostało już zatwierdzone przez marszałkowską Radę Organizacji Europejskiej Współpracy Gospodarczej. Nowy porządek ustala kontyngenty importu towarów do

Niemiec Zachodnich z krajów, należących do OEEC. Miesięczny kontyngent płatniczy ograniczony jest do ogólnej kwoty \$ 170 mln., z czego na eksport zliberalizowanych dawniej towarów z krajów OEEC przypada \$ 75 mln., na import kontyngentowanych towarów z tych samych krajów \$ 50 mln. oraz na import z zamorskich krajów szterlingowych i z Indonezji \$ 27 mln., podczas gdy 18 mln.\$ pozostaje jako rezerwa do swobodnego rozpoczęcia Niemiec Zachodnich.

Ustalenie kontyngentów krajowych nastąpiło zasadniczo na podstawie efektywnych wyników handlu zagranicznego z r.1950.

Nowy porządek zachowuje swą moc odnośnie do zliberalizowanego sektora do 31 sierpnia, zaś kontyngentowanego sektora do 31 grudnia b.r. Niemcom Zachodnim przysługuje prawo przenoszenia do 10% każdorazowych kontyngentów towarów zliberalizowanych z jednych krajów na drugie, z zastrzeżeniem, że procedura ta nie obejmuje wyłącznie jednego lub choćby kilku produktów.

Dyrekcja Europejskiej Unii Płatniczej /EPU/ będzie każdego miesiąca poddawać uważnemu badaniu miesięczny kontyngent płatniczy, a więc owe \$ 170 mln. i stosownie do rozwoju zachodnio-niemieckiej sytuacji płatniczej podwyższyć go lub też zredukować. Celem ponownego utworzenia wystarczającej elastycznej masy licencyjnej, Niemcy Zachodnie zostają upoważnione do rozpoczęcia z natychmiastową ważnością wydawania pozwoleń przywozu do wysokości 2 1/2-krotnej sumy miesięcznego kontyngentu, przy czym będą musiały należycie uwzględnić istniejące terminy dostaw dla różnych produktów. Dyrekcja /EPU/ będzie nadzorować dalszy rozwój masy licencyjnej, a co za tym idzie każdorazowe, późniejsze udzielanie licencji.

N O R W E G I A

Ingerencja USA w norweską politykę handlu zagranicznego

Gazeta "Fricheten". komentując postanowienie senatu amerykańskiego dotyczące zastosowania blokady handlowej wobec ZSRR i krajów demokracji ludowej, pisze: "Zastosowanie nowej ustawy amerykańskiej wywoła poważne następstwa dla naszej gospodarki. W r.1949 Norwegia importowała z ZSRR i państw demokracji ludowej towarów za sumę 337 mln. koron norweskich, eksportowała zaś do tych państw towary na sumę 280 mln.koron norweskich. Stanowiło to 11% globalnego importu i 17% globalnego eksportu Norwegii. w obrocie jej z krajami Europy. W r.1950 handel Norwegii z ZSRR i państwami demokracji ludowej zmalał. W roku ubiegłym importowano towary na sumę 263 mln.koron norw. a eksportowano na sumę 178 mln. koron norw. Obrót towarowy z wymienionymi państwami ma w rzeczywistości dużo większe znaczenie dla Norwegii, niż to wynika z przytoczonych danych.

Chodzi mianowicie o to, że Norwegia otrzymuje znaczną część zbóż, różne gatunki nawozów i rud z ZSRR, węgiel z Polski, cukier z Czechosłowacji itd. Będziemy zmuszeni kupować te artykuły w innych państwach. Amerykanie chcą widocznie, abyśmy się ubiegali o te towary w Waszyngtonie płacąc ceny podyktowane przez USA.

Jeżeli nie będziemy mogli nabywać tych towarów w ZSRR i w krajach demokracji ludowej, to niewątpliwie wywoła to u nas kryzys w zaopatrzeniu i ogromne wydatki dodatkowe. Rząd Gerhardsena zmusi naród norweski do wzięcia na siebie nowych ciężarów. W związku z tym jednak wynikają inne problemy, przede wszystkim problem eksportu. Rząd będzie musiał znaleźć nabywców na większą część naszych solonych śledzi, które obecnie sprzedawane są ZSRR, Polsce i Niemieckiej Republice Demokratycznej, jak również i na szereg innych towarów ..."

Na zakończenie wymieniona gazeta domaga się, aby rząd norweski sprzeciwił się żądaniom amerykańskim.

S Z W A J C A R I A

Handel zagraniczny w kwietniu 1951 roku

Według doniesień prasy francuskiej, szwajcarski eksport artykułów włókienniczych w kwietniu b.r. spadł w porównaniu z eksportem w marcu. Eksport zegarków wyniósł 83,5 mln. franków szwajcarskich w porównaniu z 74,7 mln. w marcu b.r.

Wśród towarów importowanych w kwietniu szczególnie wzrósł, w porównaniu z marcem, import samochodów i węgla. Wzrost importu spowodowany był też zakupieniem, znacznie większych, niż w miesiącach poprzednich, ilości artykułów żywnościowych i wyrobów gotowych.

T U R C J A

Handel z Anglią

Jak donosi gazeta "Public Ledger", ogólny eksport z Turcji do Anglii w I kwartale r. 1951 zmniejszył się znacznie w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego, podczas gdy import z Anglii zwiększył się prawie trzykrotnie. Dane porównawcze o tureckim handlu zagranicznym w okresie I kwartału 1950 r. i 1951 r. wykazują, że w roku bieżącym zmniejszyły się znacznie angielskie zakupy tytoniu tureckiego, podczas gdy zakupy wełny i bawełny znacznie ~~wzrosły~~.

Turcja importuje z Anglii prawie dwukrotnie więcej silników spalinowych do różnych maszyn. Zwiększył się

również import samochodów angielskich z 52 szt. w I kwartale r.1950 na 866 szt. w I kwartale b.r. oraz opon samochodowych.

Pogorszenie sytuacji gospodarczej

Zgodnie z rocznym sprawozdaniem Centralnego Banku Turcji, państwo przeżywało w r.1950 poważne kłopoty finansowe. Zwiększył się deficyt budżetowy i dług państwowy. Zapas złota wynoszący w r.1949 144,2 ton zmniejszył się do 131,8 ton.

Zbiory zbóż w r.1950 określane są w sprawozdaniu jako złe. Pogłowie bydła zmniejszyło się w Turcji więcej niż o 1 mln. sztuk w ciągu roku.

Koszty utrzymania w państwie szczególnie od czerwca r.1950 nieustannie wzrastały. Podwyżka cen najbardziej odbiła się na bawełnie.

Równocześnie w sprawozdaniu podkreśla się wzrost obrotów towarowych Turcji z USA i Niemcami Zachodnimi, będącymi głównymi konsumentami surowców tureckich.

Nacisk monopolii amerykańskich w celu zagarnięcia bogactw

mineralnych

Korespondent agencji Reutera donosi z Waszyngtonu, że polityka rządu tureckiego w odniesieniu do mineralnych bogactw kraju zostanie zrewidowana w kierunku zachęcenia prywatnych przedsiębiorców do eksploatacji tych bogactw.

Według danych z sprawozdania misji Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju znajdującej się w Turcji, prawa istniejące tam nie pozwalają na zagarnięcie bogactw naturalnych przez obcych kapitalistów. Prowadzenie prac poszukiwawczych w Turcji przez osoby prywatne jest związane wg. słów sprawozdania - z dużym ryzykiem, gdyż nie ma pewności, że osoby te otrzymają pozwolenie eksploataowania odkrytych przez siebie złóż. Sprawozdanie podkreśla również, że według obowiązujących ustaw tureckich, przedsiębiorcy prywatni nie mają dostępu do tureckiego Instytutu Poszukiwań Geologicznych, któremu powierzono ogólny nadzór nad geologicznymi poszukiwaniami pożytecznych kopali i określenie ich zasobów.

Sprawozdanie Misji podkreśla dalej, że w związku z dużymi wydatkami, koniecznymi dla prowadzenia prac geologicznych, należy "polecieć" rządowi tureckiemu stworzenie korzystnych warunków dla przyciągnięcia do państwa prywatnego kapitału, szczególnie w celu rozpoczęcia prac poszukiwawczych i eksploatacji pól naftowych w Turcji.

WIELKA BRYTANIA

Perspektywy handlu zagranicznego

Wzrost angielskiego importu w maju 1951 r. w/g wartości przy równoczesnej obniżce eksportu wywołał zaniepokojenie w kołach handlowych Anglii. Gazeta "Financial Times" komentując zagadnienie handlu zagranicznego, pisze, że mimo istniejącej tendencji zwykłej przeciętnych cen eksportowych, można było spodziewać się zwiększenia ogólnej wartości eksportu. W rzeczywistości nie miało to miejsca. Import Anglii natomiast osiągnął w maju niebywałą cyfrę £ 338.2 mln.

Gazeta wskazuje, że trudno jest znaleźć sposób uzdrowienia wytworzonej sytuacji, kiedy państwo stanęło wobec żądania wykonania programu wojennego i równocześnie stało się jasnym, że nie można liczyć na zwiększenie eksportu maszyn przez zwiększenie ich produkcji. Nadzieje rządu na zwiększenie produkcji włókienniczej okazały się również nierealne: wiadomym jest, że w Lankashire uznano program przedstawiony przez Ministerstwo Handlu za niewykonalny. Dlatego też utrzymanie przez Anglię eksportu na osiągniętym już poziomie, możliwe będzie tylko w drodze podniesienia cen towarów eksportowych.

Zdaniem gazety - Anglia nie może zmniejszyć wolumenu importu, którego znaczna część składa się z surowców strategicznych i artykułów spożywczych.

Wprawdzie ceny importowe niektórych surowców zmniejszyły się nieco, jednakże ceny artykułów żywnościowych, stanowiących ca 1/3 importu angielskiego wciąż wzrastają.

W/g zdania wypowiedzianego w "Financial Times" nie ma narazie widoków na zmianę cen importowych i eksportowych na korzyść Anglii.

Wzrost cen hurtowych w maju 1951 r.

Wzrost cen hurtowych w Anglii trwa w dalszym ciągu. W maju r. 1951 ogólny wskaźnik cen hurtowych wyniósł 319.6 w porównaniu z 318.8 w kwietniu b.r. i z 255.2 w maju 1950 r. /1930 r. = 100/.

Od czasu przeprowadzenia dewaluacji funta szterlinga /wrzesień 1949/ poziom cen - biorąc za podstawę ten wskaźnik - wzrósł prawie o 38.5%, a od chwili anglo-amerykańskiej agresji na Korei - o 24.4%.

W ciągu maja znów podniosły się ceny szeregu surowców niezbędnych dla przemysłu angielskiego, w szczególności ceny mosiądzu, miedzi, ołowiu, niklu, cynku, bawełny, juty

i materiałów drzewnych. Równocześnie nastąpiła nieznaczna obniżka cen wełny, cyny i kauczuku.

Angielskie Ministerstwo Handlu zmieniło w r.1951 podstawę i grupy towarowe dla obliczania wskaźników cen hurtowych. Wskaźnik ogólny i wskaźnik hurtowych cen artykułów spożywczych podawany będzie narazie na starej podstawie /r.1930 = 100/, pozostałe wskaźniki obliczane są na podstawie 30 czerwca 1949 r. = 100 i nie są jeszcze publikowane.

Biorąc za podstawę dane tymczasowe ogłoszone w prasie, nowy wskaźnik cen hurtowych /na podstawie 30 czerwca r.1949 = 100/ surowców, które są używane w przemyśle budowy maszyn, wzrósł w maju r.1951 o 0,4 punkta w porównaniu z kwietniem 1951 r. i wynosił 130,8, a w przemyśle elektrotechnicznym - o 1,8 punkta i wynosił w maju 149, co przejawia się zasadniczo we wzroście cen metali nieżelaznych. Wskaźnik cen materiałów budowlanych wzrósł o 7,6 punkta osiągając 124,4.

Gazeta "Financial Times", komentując przejście Ministerstwa Handlu na nowy sposób obliczania wskaźnika cen hurtowych, pisze, że opublikowane dane wyraźnie wskazują, iż ceny surowców dla przemysłu przetwórczego /za wyjątkiem spożywczego/ wzrosły w okresie niecałych 2 lat więcej niż dwukrotnie.

Anglia eksportuje do USA i Kanady

Angielski eksport do USA i Kanady zmniejszył się w maju b.r. do £ 25,2 mln. w porównaniu z 28,1 mln. w miesiącu poprzednim. W okresie styczeń - maj r.1951 Anglia eksportowała do obu tych państw towarów za sumę £ 115,3 mln. Biorąc tu pod uwagę przeciętny poziom miesięczny suma ta była o 8% mniejsza niż w IV kwartale 1950 r. Eksport Anglii do USA w maju zmniejszył się do £ 10,8 mln. w porównaniu z £ 13,9 mln. w kwietniu b.r. i był o £ 1,1 mln. mniejszy niż przeciętny miesięczny eksport w okresie styczeń - kwiecień b.r. Angielski eksport do Kanady w maju ocenia się na £ 14,4 mln. t.zn. zaledwie o £ 200.000 więcej niż w mies. ub. W maju Anglia eksportowała do Kanady środków transportowych na sumę £ 4 mln. w tym samochodów - za £ 2,1 mln. /6.597 sztuk/.

W Ł O C H Y

Handel zagraniczny w kwietniu 1951 r.

Jak donosi agencja Agefi. eksport Włoch w kwietniu 1951 r. zmniejszył się do 80,0 mlrd. lirów włoskich w porównaniu z 82,2 mlrd. lirów włoskich w marcu, podczas gdy import wzrósł odpowiednio do 115,6 mlrd. lirów włoskich

w porównaniu z 95,3 mlrd. lirów włoskich. W ten sposób ujemny bilans bilansu handlowego Włoch wzrósł w kwietniu bardzo znacznie i wyniósł 35 6 mlrd. lirów włoskich w porównaniu z 13,1 mlrd. lirów włoskich w marcu b.r.

W tym samym doniesieniu Agefi. eksport Włoch za okres 4 miesięcy b.r. oceniany ~~był~~ na 302,5 mlrd. lirów włoskich a import - na 405,6 mlrd. lirów włoskich, w wyniku czego deficyt bilansu handlowego wynosi 103,1 mlrd. lirów włoskich.

Przenikanie kapitału amerykańskiego

Według doniesień prasy, eksperci USA liczą na zwiększenie w roku finansowym 1951/52 możliwości wykorzystania Włoch jako rynku zbytu dla towarów amerykańskich. W tym celu zwija się we Włoszech pod naciskiem USA, niedo- godne dla monopolii amerykańskich, gałęzie przemysłu włoskie- go i buduje się takie przedsiębiorstwa, jak rafinerie nafty w Ferrarze, dla której urządzenia sprowadzone zostaną z USA. Zamierzona jest również budowa innych rafinerii, dla których urządzenia importowane będą również z zagranicy.

Rząd włoski przy udziale USA rozpracował na rok finansowy 1951/52 program kolejności inwestycji w gospodar- ce Włoch. W pierwszym rządzie dozwolone będą inwestycje w przemyśle energetycznym, następnie w gospodarce rolnej, w przemyśle wydobywania surowców - siarki, rudy żelaznej, bauksytu. Na czwartym miejscu znajduje się przemysł budowy maszyn - podkreśla się jednak, że, zgodnie z zarządzeniem Administracji Współpracy Gospodarczej, ta gałąź przemysłu włoskiego winna być najpierw zbadana przez amerykański Instytut Badawczy Stanford. W dalszej kolejności wymienia się: przemysł chemiczny, gałęzie przemysłu produkujące na eksport, a na ostatnim 7 miejscu jest budownictwo.

Niektórzy z amerykańskich bussinesmanów wyrażają swe niezadowolenie z powodu opieszałości rządu USA w do- starczeniu Włochom środków, wydzielonych w ramach planu Marshalla, na skutek czego rząd włoski z braku dolarów udziela zamówień państwu zachodnio-europejskim: w szczegó- łności znaczna część urządzeń dla elektrowni w Tavasano zamówiona jest przez Włochy u Siemens-Schuckert'a w Ber- linie zachodnim, częściowo zaś w Vickers - Armstrong w Anglii. Według posiadanych przez nich wiadomości, z 20 mlrd. lirów włoskich przydzielonych Włochom na rok finan- sowy 1950/51, wydanych zostało narazie tylko 12 mlrd. li- rów włoskich /to jest 60%/, co stanowi zaledwie 15% rocz- nego zgłoszenia włoskich przemysłowców na sumę 80 mlrd. lirów włoskich.

Lamowskie kraje kapitalistyczne

A F R Y K A P O Ł U D N I O W A

Handel zagraniczny w roku 1950

Według tymczasowych danych, opublikowanych w "Monthly Review of Standart Bank of South Africa Ltd" eksport i reeksport /wyłączając złoto i stopy/ Związku Południowo Afrykańskiego wynosił w r.1950 £ 248,2 mln. w porównaniu z £ 156,9 mln., w r. 1949, a import odpowiednio £ 287,2 mln. w porównaniu z 284,1 mln.

Struktura geograficzna handlu zagranicznego Związku Południowo Afrykańskiego w r.1950 przedstawiała się w sposób następujący /w mln. funtów szterlingów/:

	I m p o r t		E k s p o r t	
	1949	1950	1949	1950
O g ó ł e m	284,1	287,2	156,9	248,2
w tym:				
Anglia	131,6	126,4	34,4	57,8
Francja	2,9	4,7	11,9	27,1
U.S.A.	81,1	49,2	10,1	18,8
Południowa Rodezja	3,0	4,7	11,9	16,5
Szwajcaria	2,5	0,9	1,2	11,4
Włochy	1,8	6,2	5,8	9,9
Niemcy Zachodnie	1,8	6,9	5,5	9,6
Holandia	0,9	2,7	4,7	8,9
Belgia	7,7	3,0	4,7	8,7
Szwecja	3,9	6,4	1,5	2,5
Kongo Belgijskie	4,9	6,2	1,4	1,8
Malaje Brytyjskie	2,3	5,2	0,8	1,4
Kanada	20,5	12,9	0,7	1,3
Japonia	0,7	8,4	1,4	0,7
Iran	7,3	11,1	-	-

Z przytoczonych danych wynika, że Anglia w r.1950 nadal zajmowała dominującą pozycję w handlu zagranicznym Związku Południowo Afrykańskiego bez względu na to, że zmniejszył się import z Anglii. Uległ zmniejszeniu również import z U.S.A., Kanady, Szwajcarii i Belgii, nieznacznie wzrósł w porównaniu z r. 1949 import z krajów zachodnio-europejskich, których waluta jest swobodnie konwertowana.

Wywóz towarów ze Związku Południowo Afrykańskiego wzrósł w r.1950 w porównaniu z r.1949 w związku ze zwiększonym wykorzystywaniem surowców przez państwa imperialis-

tyczne i wyższą cen. No. eksport Związku Południowo Afrykańskiego do Anglii wzrósł według wartości w roku ub. w porównaniu z r. 1949 o 68%, do USA - o 86%, do Francji o ponad 127%, do Szwajcarii - o 85%.

Niemniej jednak saldo bilansu handlowego Związku Południowo Afrykańskiego było w r. 1950 ujemne i wynosiło £ 39 mln.

A U S T R A L I A

Sytuacja gospodarcza Australii

W ciągu ostatnich 18 miesięcy podstawowe zagadnienia gospodarcze Australii nie uległy żadnym zmianom mimo zaistnienia pewnych wypadków politycznych. Dały się jednak odczuć tendencje inflacyjne w związku z ożywieniem zbrojeń zagranicą, i to już w momencie objęcia władzy przez nowy rząd pod koniec 1949 r. Ceny detaliczne w tym okresie wzrosły o 10% w stosunku rocznym; obecnie wzrastają one o 20% w stosunku rocznym.

W celu powstrzymania zagrażającej inflacji, australijski Commonwealth Bank wprowadził pewne ograniczenia kredytowe, a mianowicie: 1/ na zakup zagranicą domów, stali, węgla i materiałów budowlanych, do których Commonwealth Bank musiał dopłacać wysokie premie importowe w celu utrzymania cen, na poziomie stosunkowo niskich cen rynkowych australijskich. 2/ Wznowiono pobieranie cła od szeregu artykułów podstawowych, importowanych w małych ilościach. 3/ Zaciągnięto pożyczkę w Międzynarodowym Banku w wysokości £ 100 mln. celem zakupienia w okresie 2-letnim sprzętu inwestycyjnego w krajach strefy dolarowej. 4/ Wprowadzono podatek w wysokości 20% od ogólnego dochodu ze sprzedaży wełny, jako zaliczkę na poczet podatku dochodowego. 5/ Wznowiono kontrolę nad ruchem kapitałów spółek akcyjnych. 6/ Przeprowadzono wstępne rozmowy z przedstawicielami Stanów Zjednoczonych w celu zawarcia umowy o oszczędnościach w wydatkach na roboty publiczne.

Zarządzenia te niewątpliwie miałyby wpływ na powstrzymanie inflacji i zwiększenie produkcji w podstawowych gałęziach przemysłu, gdyby nie poważna wyżka cen wełny w sierpniu ub. roku. Od tego momentu ceny wełny stale zwiększają i są obecnie bardzo wysokie. Ogólny dochód ze sprzedaży wełny w latach 1950-51 wynosi około £ A. 700 mln. w porównaniu z £ 280 mln. australijskich w roku ubiegłym. Sytuacja innych materiałów pierwszej potrzeby jak metale i skóry znacznie się poprawiła w związku z dużym ożywieniem na wszystkich rynkach światowych. Wełna jednakże w dalszym ciągu zajmuje najpoważniejsze miejsce na rynku australijskim.

Wzrost cen wełny bezpośrednio wpłynął na kształtowanie się cen mięsa i wyrobów wełnianych, a również wywarł

bardzo ważny, jakkolwiek pośredni wpływ na poziom dochodów w szczególności wielkich towarzystw. No, zasadnicze wyprodukowania trzeba było podwyższyć automatycznie z podwyżką cen detalicznych.

W związku z tym bilans płatniczy Australii wykazuje saldo dodatnie, podczas gdy w latach 1949-50 wykazywał saldo ujemne w wysokości £ australijskich 30 mln. W ciągu pierwszych 7 miesięcy okresu 1950/51 eksport i import Australii osiągnęły rekordowy poziom: eksport £ australijskich 488 mln., a import £ australijskich - 396 mln. Szczególny wzrost nastąpił w eksporcie, jednakże odpowiednie nadwyżki towarowe uzupełnią i wyrównają saldo płatności importowo-eksportowych za cały rok.

Wobec ograniczenia przez Stany Zjednoczone kontyngentów eksportowych ze strefy dolarowej do Australii i jednoczesnych wielkich zakupów wełny australijskiej przez Stany Zjednoczone, Australia posiada poraz pierwszy od zakończenia wojny nadwyżkę dolarową. Wywiera to pewien wpływ na kwestię dewaluacji waluty australijskiej do poziomu szterlinga, przy czym wpływ ten jest w tej chwili znacznie mniejszy, aniżeli w sierpniu roku ub.

Pomimo wysiłków rządu australijskiego w celu zwiększenia krajowej produkcji stali, węgla i materiałów budowlanych, oraz otrzymania dodatkowych dostaw tych materiałów z zagranicy, w dalszym ciągu daje się odczuć brak dostatecznej ilości tych surowców.

Produkcja węgla w Australii osiągnęła w 1950 roku rekordową cyfrę 16,5 mln. ton, produkcja stali - 1,43 mln. ton, co stanowi mniej aniżeli 35% zapotrzebowania rządu krajowego. Produkcja materiałów budowlanych była również znacznie niższa od poziomu wymaganego dla wykonania programu inwestycyjnego. Liczba wybudowanych domów /60.000/ znacznie przewyższa poziom roku ubiegłego /8.000/. jednakże do rozwiązania problemu mieszkaniowego i pokrycia zapotrzebowania rocznego brakuje 25.000 - 30.000 domów.

E G I P T

Centralny Państwowy Bank Egiptu

Ustawa o utworzeniu Centralnego Państwowego Banku Egiptu została uchwalona przez egipską Izbę Reprezentantów w dniu 20 marca 1951 roku.

Projekty upaństwowienia Kanału Sueskiego

Jak donosi prasa egipska, w parlamencie wniesiono 2 projekty ustawy o upaństwowieniu towarzystwa Kanału Sueskiego.

H O N G - K O N G

Handel zagraniczny w I kwartale 1951 r.

Wg danych opublikowanych w prasie angielskiej, import Hong Kongu wyniósł w I kwartale r.1951 / w mln.dol.hongkong'skich/ 1.333,4 w porównaniu z 849,5 w I kwartale 1950 r. a eksport - odpowiednio 1.548,6 i 667,9 uwzględniając metale szlachetne import wzrósł 1.334,1 w I kwartale b.r. i 853,9 w tym samym okresie ub.r., a eksport - odpowiednio 1.551,1 i 681,7.

W geograficznej strukturze importu i eksportu Hong Kongu zaszły w I kwartale r.1951 następujące zmiany /w mln.dolarów hong kong'skich/:

	I m p o r t		E k s p o r t	
	1950	1951	1950	1951
O g ó ł e m	849,5	1.333,4	667,9	1.548,6
w tym:				
Malaje Brytyjskie	23,8	213,5	71,5	294,2
Pakistan	24,3	68,4	11,9	60,6
Anglia	116,7	131,0	34,0	56,7
Australia	26,7	22,8	9,4	11,2
Indie	83,5	60,3	3,7	7,8
Kanada	12,9	18,6	2,6	5,1
Japonia	12,1	153,8	30,8	84,7
Indonezja	17,5	25,1	14,3	63,8
Makao	21,6	26,1	71,8	61,3
U.S.A.	170,0	80,6	48,7	50,2
Thailand	34,2	34,2	17,8	24,3
Holandia	12,4	31,1	4,7	13,8
Belgia	11,7	33,4	1,5	3,0

W przytoczonych danych zwraca uwagę wzrost obrotów towarowych w I kwartale Hong Kong'u z Japonią, np. import Hong Kongu wzrósł w porównaniu z I kwartałem r.1950 prawie 13-krotnie, a eksport więcej niż 2-krotnie. Zwiększa się również obrót towarowy z Brytyjskimi Malajami, Anglią, Pakistanem, Indonezją.

Import Hong Kong'u z U.S.A. zmniejszył się w I kwartale r.1951 bardzo znacznie, a mianowicie z 170,0 mln. dol. hongkong'skich do 80,6 mln.dol.h.k., a eksport do tego kraju wyniósł zaledwie o 1,5 mln.dol.h.k. Udział Unii w obrocie handlowym Hong Kongu w I kwartale r.b. wyniósł 32% w porównaniu z 27% w tym samym okresie r.1950. Dlatego też wprowadzenie w życie żądania USA o przerwaniu handlu Hong Kongu z Chińską Republiką Ludową zada poważny cios Hong Kong'owi.

INDIE

Bogactwa mineralne

Indie posiadają bogate zasoby surowców hutniczych. Jednakże odczuwają one pewne braki i importują takie metale jak miedź, ołów, cynk, cynę, nikiel, molibden, wolfram, srebro, platynę i rtęć, a również kopaliny niemetaliczne np. naftę, siarkę, grafit, sole potasowe i szpat hutniczy.

Indie zmuszone są wydawać ponad 130 mln. rupii rocznie na import metali kolorowych. W Indiach istnieje tylko jedno przedsiębiorstwo wydobywania i wytapiania miedzi - "Indian Conner Corporation Ltd", której produkcja wynosi około 6 tys. ton, to jest zaledwie 15% zapotrzebowania Indii na miedź.

Wydobycie ołowiu nie przekracza 1.250 ton rocznie, podczas gdy zapotrzebowanie wynosi w przybliżeniu 8 tys. ton. Cynk, cyna, nikiel i kobalt wogóle nie są produkowane w Indiach.

IRAN

O gospodarczej penetracji Niemiec Zachodnich w Iranie

Czasopismo "L'usine nouvelle" donosi, że firmy zachodnio-niemieckie Mann i AEG zaproponowały rządowi irańskiemu montaż centralnych elektrowni w poszczególnych rejonach państwa na warunkach płatności ratalnej w okresie 3-5 lat. Firmy te zgadzają się na zapłacenie dostarczonego przez nich wyposażenia surowcami irańskimi a oprócz tego proponują wykształcenie 5 Irańczyków w Niemczech Zachodnich na koszt firmy.

JAPONIA

Zwiększenie wpływów w Pakistanie

Jak donosi prasa japońska, Ministerstwo Handlu postanowiło wysłać misję gospodarczą do Pakistanu w celu wzięcia udziału w eksploatacji bogactw naturalnych tego kraju. Równocześnie w prasie podane jest że obecnie już w Pakistanie rzeczoznawcy japońscy wypowiadają się za wzięciem udziału przez Japonię w budowie na terytorium Pakistanu elektrowni, stoczni okrętowych, fabryk siarczanu amonu, stali walcowanej itd.

K A N A D A

Eksport w kwietniu 1951 roku

Zgodnie z danymi Kanadyjskiego Biura Statystycznego eksport Kanady wyniósł w kwietniu 1951 r. - 295,2 mln.dol.kanad. w porównaniu z 290,2 mln.dol.kanad. w marcu b.r. i 205,5 mln.dol.kanad. w kwietniu 1950 roku.

Eksport Kanady do U.S.A. w kwietniu b.r. wyniósł 183,2 mln.dol.kanad. w porównaniu z 137,8 w kwietniu ub.r. do Anglii odpowiednio - 41,7 mln.dol.kanad. w porównaniu z 25,8 mln.dol.kanad., do innych państw europejskich 19,5 mln.dol.kanad. w porównaniu z 6,1 mln.dol.kanad., do Ameryki Łacińskiej - 14,2 mln.dol.kanad. w porównaniu z 11,9 mln.dol.kanad.

Głównymi pozycjami eksportu kanadyjskiego w kwietniu r.1951 były /w mln.dol.kanad./:

	K w i e c i e ń	
	1950	1951
materiały drzewne i papier	75,8	110,0
artykuły pochodzenia roślinnego	37,4	52,9
metale nieżelazne	28,5	47,5
metale żelazne i wyroby z nich	19,5	29,3
żywiec i artykuły pochodzenia zwierzęcego	20,2	25,1
kopaliny	7,4	11,6
chemikalia	7,0	10,5
przędza i artykuły włókiennicze	1,2	2,7

K O N G O B E L G I J S K I E

Eksport w 1950 roku

Wg sprawdzonych wiadomości struktura eksportu Konga Belgijskiego i Ruanda - Urundii była w roku 1950 następująca /w mln.franków brytyjskich/:

	<u>Styczeń - grudzień</u>
O g ó ł e m	13,343,1
w tym:	
Belgia	7,825,7
U.S.A.	1,688,7
Anglia	1,467,0
Niemcy Zachodnie	340,3
Związek Południowo-Afrykański	310,9
Francja	293,5
Holandia	262,8

	<u>Styczeń - grudzień</u>
Włochy	240,1
Indie	122,8
Szwecja	120,2
Francuska Afryka Równikowa	111,6
Austria	68,4
Japonia	55,7
Brazylia	53,3
Rodezja Południowa	52,9
Kenia - Uganda	52,7
Rodezja Północna	38,4

Najważniejszymi artykułami eksportowymi Konga Belgijskiego i Ruanda - Urundi w r.1950 były:

	<u>Waga</u>	<u>Suma</u>
	<u>/w tys. ton/</u>	<u>/w mln. fr. belg./</u>
miedź	167,0	3.196,8
włókno bawełniane	50,7	1.771,7
oleje roślinne	153,5	1.630,5
kawa	33,2	1.271,9
rudy ołowiu	16,4	1.011,4
kobalt	9,0	727,7
złoto	0,012	597,3
orzeszki palmowe	85,8	587,3
diamenty przemysłowe	0,002	390,1
ołów w sztabach	4,0	337,1
koncentrat cynkowy	129,9	230,3
kauczuk	8,2	186,9
materiały drzewne	105,2	181,7
wyroby tytoniowe	13,9	156,8
kopal	146,9	12,5

M A R O K K O F R A N C U S K I E

Handel zagraniczny w I kwartale r.1951

Według danych "Documentation Marocaine", import Marokko Francuskiego wyniósł w I kwartale r.1951 366 tys. ton na sumę 26,4 mlrd. franków francuskich, a eksport - 1,595 tys. ton na sumę 17,0 mlrd. fr. frs. Handel zagraniczny Marokko według stref walutowych był w I kwartale roku 1951 następujący /w mlrd. franków francuskich/:

	<u>Import</u>	<u>Eksport</u>
Strefa franka francuskiego	17,4	6,8
w tym:		
Francja	15,5	5,2

	Import	Eksport
Strefa szterlingowa	1,1	3,6
w tym:		
Anglia	0,8	3,2
Strefa dolarowa	2,9	0,4
w tym:		
U.S.A.	2,1	0,4
Inne kraje	5,0	6,2
w tym:		
Niemcy Zachodnie	0,3	1,4
Holandia	0,7	1,0
Belgia	0,7	0,9

Głównymi towarami eksportowymi Marokko Francuskiego w I kwartale r.1951 były: fosfaty - 1.037 tys.ton, ruda żelazna - 125 tys.ton, ruda manganu - 95 tys.ton, węgiel - 61 tys.ton, ruda cynku - 9,5 tys.ton, ruda ołowiu - 7,5 tys.ton, kobalt - 1,44. antymon - 42 tys.ton, nieprzerobiona kora drzewa korkowego - 5,7 tys.ton, przerobiona - 0,7 tys.ton, krawa morska - 12,3 tys.ton, jęczmień - 79 tys.ton, owoce cytrusowe - 39 tys.ton, cukier - 5,8 tys.ton.

M E K S Y K

Kredyty amerykańskie

Jak donosi gazeta "Journal of Commerce", amerykański Bank Eksportowo - Importowy udzielił "Nacional Financiera Mexico" pożyczki w wysokości \$ 5 mln. Pożyczka ta stanowi część głównej pożyczki w wysokości \$ 150 mln. przyznanej Meksykowi w sierpniu ub.r. Pożyczka podlega oprocentowaniu 4% rocznie i ma być spłacana w ciągu 10 lat.

P A R A G W A J

Pogorszenie sytuacji gospodarczej

Paragwaj jest krajem rolniczym, ziemia jego należy od dawna do cudzoziemców, a mianowicie, Amerykanów, Anglików, Argentyńczyków, oraz do miejscowych obszarników kreolów. 70 tys. paragwajskich gospodarstw rolnych pozbawione są ziemi. Towarzystwo amerykańskie "International Products Corporation" przywłaszczyło w Puerto Pinasco 900 tys. ha ziemi, na której w warunkach niewolniczych, pracuje tysiące Paragwajczyków.

Udzielają pożyczek imperialiści amerykańscy zagarnęli w swoje ręce bogactwa naturalne Paragwaju. Amerykańskie towarzystwo "United Oil Company of California" filia

"Standard Oil" ma prawo wydobywania ropy naftowej na obszarze całego paragwajskiego Chaco w ciągu 50 lat /obszar zajęty przez towarzystwo wynosi 23 mln. ha/. Czynne wieże wiertnicze przerwały pracę podczas gdy paragwajski transport samochodowy jest unieruchomiony z powodu braku paliwa a ludność nie jest w stanie kupić nafty dla oświetlenia mieszkań i innych potrzeb.

Z 2-ch najważniejszych paragwajskich rzeźni wraz z chłodniami jedna należy do amerykańskiego towarzystwa "International Products Corporation" druga do Anglików. Obie rzeźnie mają co roku olbrzymie dochody, które osiągają ponad 18 mln. gwarani to jest około połowy całego dochodu narodowego.

Handel zagraniczny Paragwaju znajduje się w rękach Amerykanów. Import Paragwaju z U.S.A. zwiększył się w r. 1949 do \$ 7.7 mln. to jest więcej niż osmiokrotnie w porównaniu z okresem przedwojennym, a eksport więcej niż 3.3 razy, wynosząc \$ 5.7 mln. Na skutek przestępczej, antynarodowej polityki faszystowskiej dyktatury Chavez'a i nieograniczonego władztwa kolonizatorów amerykańskich w Paragwaju, państwo znajduje się na pograniczu katastrofy. W ciągu ostatnich 2-ch lat ogólna produkcja zmniejszyła się o 40%. Praca najważniejszych przedsiębiorstw stolicy jest w zasadzie sparaliżowana z powodu braku energii elektrycznej.

Koszty utrzymania ludności zwiększyły się w porównaniu z okresem przedwojennym o 300%. Jedynie w r. 1949 podrożenie kosztów utrzymania wyrosło 230%. Wzrost cen artykułów żywnościowych i pierwszej potrzeby trwa nadal. Według danych gazety "Adelante" /organ paragwajskiej partii komunistycznej/ w ciągu pierwszych 6-ciu miesięcy r. 1950 ceny wzrosły przeciętnie o 70%.

Rząd Chavez'a przeznacza 70% rocznego budżetu na wydatki wojenne, zaś na rolnictwo - dosłownie grosze - 0.7%.

Według danych materiałów 4 paragwajskiej konferencji w sprawie gospodarki rolnej, w państwie jest zaledwie 138 traktorów - jest to najmniejsza ilość traktorów na jednostkę powierzchni w krajach Ameryki Łacińskiej, za wyjątkiem Hawaj. 60 gospodarstw rolnych nie ma nawet pługów, a tylko 20% uprawia ziemię pługiem żelaznym.

W państwie wzrasta inflacja, bankructwo finansowo-gospodarcze, bezrobocie, głód i ródza, zwiększa się ograniczenie praw mas pracujących. W przedsiębiorstwach obcych robotnicy są nieludsko wyzyskiwani.

SYRIA

Handel zagraniczny

Według danych tymczasowych, import Syrii w ciągu 6-ciu miesięcy po zerwaniu unii celnej z Libanem to jest za

okres kwiecień - wrzesień 1950 roku wyniósł 112,6 mln. franków syryjskich, a eksport - 106,5 mln. W okresie październik - grudzień r.1950 eksport Syrii oceniany jest na 101,3 mln. franków syryjskich, przy czym 93% eksportu przynadło na wywóz artykułów rolniczych i włókienniczych. Brak jest narazie danych o imporcie w okresie październik - grudzień 1950 roku.

Eksport Syrii w okresie od 14 marca do końca 1950 r. składa się przede wszystkim z pszenicy /215,5 tys.ton/, maki pszennej /29,5 tys.ton z czego 23,1 tys.ton skierowano do Libanu/, jęczmienia /42,5 tys.ton/, którego większa część sprzedana została Belgii, i bawełny oczyszczonej - 150 tys.ton.

TRANSJORDANIA

"Pomoc" U.S.A. dla Transjordanii

Transjordania podpisała z USA umowę o t.zw. "pomocy w ramach 4 punktu programu Trumana".

TUNIS

Handel zagraniczny w r.1950

Wg danych "Bulletin Economique Tunisien", handel zagraniczny Tunisu wg stref walutowych w r.1950 obrazują poniższe cyfry /w mln.franków francuskich/:

	1 9 4 9		1 9 5 0	
	<u>Import</u>	<u>Eksport</u>	<u>Import</u>	<u>Eksport</u>
O g ó ł e m	40,3	27,2	51,2	37,56
w tym:				
Strefa franka francuskiego	31,9	14,3	42,2	18,2
Francja	29,0	14,0	40,0	16,4
Strefa sterlingowa	2,5	5,4	1,9	5,06
w tym:				
Anglia	...	...	0,95	4,35
Strefa dolarowa	3,0	1,0	3,6	1,16
w tym:				
U.S.A.	...	...	2,88	0,96
Inne państwa	2,9	6,5	3,5	12,54
w tym:				
Włochy	...	...	0,06	3,93
Niemcy Zachodnie	...	...	0,33	2,61
Holandia	...	...	0,51	1,113

W roku 1950 głównymi pozycjami importu Tunisu były: tkaniny i odzież - 9,5 mlrd.fr.frs., cukier - 3,0 mlrd.fr.frs., herbata - 1,2 mlrd.fr.frs., sprzęt kolejowy - 5 mlrd.fr.frs., konstrukcje metalowe - 4,0 mlrd.fr.frs., paliwo płynne - 3,1 mlrd. fr.frs., wyroby z metali żelaznych - 2,3 mlrd.fr.frs.

Najważniejszymi towarami eksportowymi Tunisu w r. 1950 były: oliwa - 74.000 ton na 11,6 mlrd.fr.frs., jęczmien - 189.000 ton na 3,8 mlrd.fr.frs., pszenica - 144.000 ton na 2,5 mlrd.fr.frs., wino - 41.000 ton na 1,9 mlrd.fr.frs., fosfaty - 1.690 tys.ton za 4,9 mlrd.fr.frs., ołów 21.000 ton za 2,0 mlrd.fr.frs., ruda żelazna - 700.000 ton za 1,2 mlrd.fr.frs.

STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI POŁNOCNEJ

Handel zagraniczny w kwietniu r.1951

Eksport USA /łącznie z reeksportem/ wyniósł w kwietniu 1951 roku wg danych Ministerstwa Handlu - \$ 1.372,3 mln. w porównaniu z \$ 281,2 mln. w marcu b.r.

Zwiększenie eksportu nastąpiło przede wszystkim na skutek zwiększenia eksportu bawełny, węgla i ropy.

Import zmniejszył się w kwietniu do \$ 1.024,4 mln. w porównaniu z \$ 1.098,4 mln. w marcu 1951 roku.

Za okres styczeń - kwiecień b.r. eksport USA wyniósł \$ 4.701,4 mln., a import - \$ 4.053,1 mln.

Stany Zjednoczone wypowiadają układy z krajami obozu pokoju.

Nowojorskie koła gospodarcze komentują wypowiedzenie przez Departament Stanu taryfowych zniżek celnych w odniesieniu do Z.S.R.R. i innych krajów obozu pokoju w ten sposób, że anulowanie tych zniżek spowoduje przeciętne podwojenie urzędowych stawek celnych. Koła te wyrażają jednak wątpliwość, czy podwojenie stawek dla licznych towarów importowych dadzą się faktycznie zrealizować, gdyż będą one działać prohibicyjnie w odniesieniu do większości towarów. Sądzą tutaj, że nawet ulubiony kawior radziecki nie zdoła w znaczniejszym stopniu przełamać nowej bariery celnej.

Radziecki import do Stanów Zjednoczonych wykazywał naogół w ostatnich czasach tendencję kurczenia się. W r. 1950 import z ZSRR, Chin oraz innych krajów obozu pokoju do Stanów Zjednoczonych osiągnął sumę 226,9 mln.\$ z czego jedynie \$ 38,3 mln. przypada na ZSRR. W ciągu I półrocza

1951 r. import z ZSRR spadł znacznie. Amerykańskie koła importerów wykazywały w ostatnim roku duże zainteresowanie dla poszczególnych produktów pochodzenia z krajów obozu pokoju, a to w obliczu wzrastającego zapotrzebowania światowego i wzrost cen na rynkach światowych. W nowojorskich kołach gospodarczych wyrażają przypuszczenie, że krajom obozu pokoju uda się eksportować do Stanów Zjednoczonych część produktów drogą okólną przez inne kraje na podstawie niskich stawek celnych.

Oficjalnie to zarządzenie Departamentu Stanu oznacza podwyższenie stawek celnych na tytoń z ZSRR, Węgier oraz Bułgarii na pierze z kilku krajów demokracji ludowej, na futra, glicerynę, diamenty i poszczególne towary domowego użytku z ZSRR, na nasiona maku oraz delikatesy z Węgier, na ozdoby choinkowe i koszyki wiklinowe z Polski, jak również na szczecinę z Chin. Teoretycznie ulegają podwyższeniu także stawki celne na chrom i mangan z ZSRR, faktycznie jednak import tych metali z ZSRR był w ostatnim czasie minimalny. W obecnej chwili nie wyjaśniona jest jeszcze sytuacja Czechosłowacji, ponieważ jest ona członkiem G.A.T.T.'u. Departament Stanu bada kwestię, czy nie należałoby rozciągnąć wypowiedzenia zniżek celnych również i na Czechosłowację. W tym wypadku podwyżką celną dotknięte zostałyby liczne amerykańskie produkty importowe, jak chmiel, juta, tkaniny bawełniane, dywany wełniane, kapelusze, sztuczna biżuteria, artykuły kuchenne i stołowe.

Dla zrozumienia całokształtu sprawy należy zaznaczyć, że Stany Zjednoczone nie udzielały Związkowi Radzieckiemu żadnych bezpośrednich zniżek celnych, zaś innym krajom obozu pokoju tylko w nielicznych wypadkach. Natomiast, jak wiadomo, kraje obozu pokoju korzystały automatycznie ze zniżek celnych przyznanych innym krajom. Obecnie państwa obozu pokoju nie będą mogły korzystać z tych ulg.

U M O W Y HANDLOWE i PŁATNICZE

A U S T R I A - N O R W E G I A

Na zebraniu austro-norweskiej komisji mieszanej ustalono listy kontyngentowe towarów, które mają być przedmiotem wzajemnej wymiany do dnia 31 grudnia r.1951.

Towary te zostały dostosowane do list liberalizacyjnych i obustronnych kontyngentów.

Norwegia będzie eksportowała konserwy rybne, margarynę, koncentraty witaminowe, rudy, pewne maszyny itd.

Nabywać zaś będzie chemikalia i wyroby farmaceutyczne, tkaniny, konfekcję, wyroby skórzane, magnezyty, aluminium w arkuszach itd.

A U S T R I A - P O R T U G A L I A

W Lizbonie została podpisana umowa handlowa pomiędzy Austrią i Portugalią.

C H I N Y - C Z E C H O S Ł O W A C J A

Według informacji prasowych z 21 czerwca b.r., podpisany został w Pekinie układ handlowy między Czechosłowacją i Chińską Republiką Ludową. Zgodnie z tym układem wymiana towarowa między obu państwami ma ulec jeszcze w b.r. 4-krotnemu powiększeniu w porównaniu z r.ub. Chińska Republika Ludowa dostarczać będzie Czechosłowacji surowce dla jej ciężkiego przemysłu, jak również produkty rolne, oleje roślinne oraz herbatę, sprowadzać zaś będzie z Czechosłowacji różne maszyny szczególnie dla ciężkiego przemysłu, środki transportowe oraz chemikalia.

D A N I A - H I S Z P A N I A

Pomiędzy Hiszpanią a Danią podpisana została umowa handlowa, która przewiduje wymianę towarów wartości 78.000.000 koron duńskich. W ten sposób odnowiona została poprzednia umowa zawarta 1 czerwca 1950 r.

Dania eksportować będzie dorsze, sadzeniaki i artykuły farmaceutyczne. Hiszpania zaś - bawełnę, wełnę, owoce cytrusowe i owoce suszone.

D A N I A - H O L A N D I A

Dania zawarła z Holandią nowy jednoroczny układ handlowy wchodzący w życie 1 lipca b.r. i odnoszący się wyłącznie do kontyngentowej wymiany towarowej. Globalna wartość holenderskich kontyngentów eksportowych wynosi około 52 mln. koron duńskich, w tym 50.000 ton superfosfatów, aparatów elektrycznych, przyrządów oraz części radiowych za prawie 12 mln. koron, maszyn i aparatów za 6,5 mln. koron, jak również cebulek kwiatowych, chemikaliów oraz artykułów konfekcyjnych. Kontyngentowy eksport duński przewidywany na sumę 41 mln. koron obejmuje m.in. 10.000 sztuk bydła, 6.000 ton melasy, maszyn i aparatów za 10,5 mln. koron, jak również barwniki anilinowe oraz węgorze. Należy liczyć się z tym, że zliberalizowany import towarów po obu stronach dosięgnie wysokości importu kontyngentowego tak, że globalny import Danii z Holandii może być ustalony w ciągu bieżącego roku na około 100 mln. koron, zaś globalny eksport do Holandii na prawie 80 mln. koron.

D A N I A - I N D O N E Z J A

W Kopenhadze paraflowano roczny układ handlowy i płatniczy między Danią i Indonezją, który z mocą wsteczną wszedł w życie 1 lipca b.r. Stosownie do postanowień układu, Indonezja ma dostarczyć Danii m.in. 10.000 ton kopry, 20.000 ton makuchów, 10.000 ton tapioki, 400 ton gumy, 100 ton cyny, 500 ton herbaty, 300 ton kawy i tytoniu za 18 mln. koron. Wśród duńskich kontyngentów eksportowych znajdują się maszyny i aparaty za 3,5 mln. koron, produkty farmaceutyczne za 3 mln. koron, mleko skondensowane za 3 mln. koron oraz 10.000 ton cementu.

D A N I A - N I E M C Y Z A C H O D N I E

Wygasający z dniem 31 października 1951 r. roczny układ handlowy pomiędzy Danią i Niemcami Zachodnimi, został przedłużony o dalsze 2 miesiące, przy czym wszystkie kontyngenty zostały podwyższone o 1/6. Wyjątek stanowi tylko duński eksport masła, który dzięki podniesionej produkcji natrafia na wzrastające trudności zbytu, Niemiecka strona poczyniła przyrzeczenia dostaw odnośnie do odlewów, potasu oraz szyn kolejowych i okazała skłonność do rokowań odnośnie do dodatkowego eksportu złomu, węgla, koksu oraz walcówki. Dania zobowiązała się wystawić do końca września b.r. nieudzielone dotychczas licencje importowe na zachodnio-niemieckie towary gotowe. Volumen duńskiego eksportu do Niemiec Zachodnich został ustalony przez władze planu Marshalla na 7,8 mln. miesięcznie, co przedstawia wprowadzenie redukcję przeciętnej wartości miesięcznych dostaw w r.ub. jednak nie wywołuje mimo tego żadnych zastrzeżeń ze strony Danii.

E G I P T - J O R D A N I A

Dnia 8 maja 1951 r. podpisana została umowa handlowa między Egiptem a Jordanem na okres jednego roku; z kolei będzie można ją automatycznie odnowić.

Na mocy tej umowy Jordania będzie importować: przędzę bawełnianą, rozmaite wyroby włókiennicze, wyroby szklane, krochmal, skóry itd. - eksportować zaś do Egiptu: masło, nasiona oleiste, oliwę z oliwek, mydło, owoce oraz inne produkty rolnicze.

F I N L A N D I A - N I E M C Y Z A C H O D N I E

19 maja 1951 r. paraflowano dodatkowy protokół zawarty pomiędzy Finlandią a Niemcami Zachodnimi.

Na mocy tego protokołu Niemcy Zachodnie dostarczają Finlandii w roku bieżącym towarów ponad poprzednio ustalony kontyngent na sumę \$ 24,3 mln., Finlandia Niemcom Zachodnim na sumę \$ 20,5 mln. Nadwyżka w wysokości \$ 3,8, pozostała na rzecz Niemiec Zachodnich, będzie wykorzystana na umorzenie długów Niemiec Zachodnich w stosunku do Finlandii.

Eksport Niemiec Zachodnich do Finlandii wraz z dostawami dodatkowymi wyniesie \$ 55,3 mln. zaś eksport Finlandii do Niemiec Zachodnich - \$ 51,5 mln.

Niemcy Zachodnie będą eksportowały do Finlandii maszyny, maszyny elektryczne, konstrukcje stalowe itd. - za \$ 9,75 mln. w tej sumie samochody - za \$ 0,7 mln., aparaty precyzyjne i przyrządy optyczne - za \$ 0,25 mln., chemikalia - za \$ 4,8 mln., artykuły przemysłu metalowego - za \$ 0,3 mln. Odnośnie dostaw węgla i koksu w okresie kwiecień - grudzień 1951 r. oraz metali żelaznych w okresie lipiec - grudzień nie osiągnięto ostatecznego porozumienia.

W zamian za powyższe towary Finlandia zobowiązała się dostarczyć 1 materiałów drzewnych na sumę \$ 6 mln., papierówki - \$ 3 mln., celulozy - \$ 7,65 mln., papieru i kartonu - \$ 3,82.

F R A N C J A - I R L A N D I A

Zawarty w początkach lipca b.r. nowy francusko-irlandzki układ gospodarczy ogranicza się głównie do przedłużenia terminu ważności dawnej umowy o 1 rok t.zp. do 30 czerwca 1952 r. Zawarty w połowie r.1950 układ handlowy funkcjonował bowiem ku zadowoleniu obu krajów i przyczynił się do znacznego ożywienia wymiany towarowej.

W tych okolicznościach obie układające się strony uznały za wskazane istniejącą umowę pozostawić w mocy na dalszy rok.

FRANCJA - NORWEGIA

Umowa handlowa pomiędzy Francją i Norwegią, która została niedawno podpisana, przewiduje w okresie od 1 lipca 1951 do 30 czerwca 1952 roku wymianę wartości 27 mlrd. franków, w tym eksport francuski do Norwegii wyniesie 15 mlrd. a eksport norweski do Francji - 12 mlrd. Różnica 3 mlrd. pomiędzy importem a eksportem wyrównana będzie przez przypadające na rzecz Norwegii frachty morskie.

Francja wyeksportuje 73.500 ton wyrobów hutniczych. Norwegia dostarczy w zamian za to 85.000 ton miazgi drzewnej.

Pierwsza lista obejmuje towary zasadnicze, zliberalizowane dla importu do Norwegii, których umieszczenie na liście daje gwarancję wydania przez Francję odpowiednich licencji eksportowych.

Na liście tej figurują również produkty eksportowane tradycyjnie przez Francję, których ogólna wartość została ustalona na 5 mlrd. franków. Cyfra ta stanowi znaczny wzrost w porównaniu z rokiem ubiegłym. Ujemne saldo Norwegii w Europejskiej Unii Płatniczej skłoniło ją do nieangazowania się więcej jak w 70% ilości przewidzianej dla importu z Francji. Do tych 5 mlrd. należy dodać około 750 mln. towarów zliberalizowanych przez Norwęgę przed rokiem i udział Francji oceniany na 500 mln. w różnych kontyngentach globalnych /szczególnie dla samochodów/ ustanowionych ostatnio przez Norwęgę. Druga lista obejmuje następujące cyfry eksportu z Norwegii: tran wielorybi 4.000 ton, papier gazetowy 4.000 ton, inne gatunki papieru i papier Kraft 550 mln. franków.

FRANCJA - PAKISTAN

Pomiędzy Francją a Pakistanem został podpisany układ handlowy. W ramach tego układu Francja eksportować będzie głównie stal, maszyny i sprzęt inwestycyjny, a Pakistan jute, bawełnę i wełnę. Obustronna wymiana wyniesie prawdopodobnie £ 20 mln.

Na żądanie władz francuskich kontyngenty dla eksportu surowców z Pakistanu zostały określone według wagi, a nie według wartości. Biorąc za podstawę obecne kursy, układ zamyka się nadwyżką na korzyść Pakistanu.

Należy przypomnieć, że w okresie pierwszych 5-ciu miesięcy 1951 r. import towarów pakistańskich do Francji przedstawiał wartość około 10 mlrd. franków, podczas gdy eksport z Francji do Pakistanu wynosił zaledwie 2 mlrd.

franków. Do powstania tego poważnego deficytu przyczyniło się, poza podwyżką cen surowców, również i to, że Francja nie była w stanie dostarczyć niektórych towarów przewidzianych w umowie. Nowy układ handlowy zmierza do zmniejszenia tego deficytu.

Szef delegacji handlowej Pakistanu oświadczył, że nowy układ będzie bardziej "realny" od poprzedniego, ponieważ kupcy obu krajów poznali się już wzajemnie. Podkreślił on, że ze strony Pakistanu nie przewiduje się żadnych plafonów cen, w odniesieniu do importu niektórych francuskich wyrobów gotowych, a w grę wchodzi jedynie konkurencja światowych cen. "Ważnym zatem jest nawiązanie stałego kontaktu między kupcami obu krajów".

F R A N C J A - U N I A B E L G I J S K O - L U K S E M B U R S K A

Ostatnio został paraflowany układ handlowy pomiędzy Francją a Unią gospodarczą belgijsko-luksemburską, ważny na okres od 1 lipca 1951 r. do 30 czerwca 1952 roku.

Tak jak poprzednio, prawie wszystkie francuskie wyroby przemysłowe będą mogły być swobodnie eksportowane z Unii, jedynie eksport produktów rolniczych został uzależniony od sezonów. Przewidziany jest znaczny wzrost dostaw z Unii do Francji.

Jeśli wziąć pod uwagę liberalizację wymiany przeprowadzoną ostatnio w łonie Europejskiej Unii Płatniczej, można przypuszczać, że wzrost ten osiągnie 800 - 900 mln. franków.

Lista kontyngentów, której wartość została w ten sposób powiększona, nie uległa większym zmianom. Obejmuje ona mianowicie 300.000 ton kauczuku /co przedstawia wzrost o 140.000 ton/, kawę, oleje mineralne, 500 ton papieru kraft, produkty chemiczne i inne. Oprócz licznych pozycji dotyczących wyrobów przemysłowych przewidziana jest również dostawa 7.000 ton siarczanu miedzi.

Układ zawiera ponadto tajną klauzulę. W ramach tego układu, Belgia zobowiązała się dostarczyć Francji pewnych ilości miedzi i węgla. Co się tyczy węgla, przewidziano, że oprócz ilości zagwarantowanej, Francja będzie mogła korzystać z prawa pierwszeństwa przy imporcie w wypadku, gdyby produkcja Unii okazała się zadawalająca.

G R E C J A - J U G O S Ł A W I A

Dnia 10 kwietnia Grecja i Jugosławia podpisały układ handlowy i umowę płatniczą na okres jednego roku.

Ogólną wartość towarów, które mają być wymienione między obu krajami szacuje się na \$ 5.700.000; wyraża

się nadzieję zwiększenia tej sumy do \$ 6.000.000 przez dostarczenie Jugosławii 200 ton greckiej bawełny oczyszczonej.

Traktat zabrania operacji kompensacyjnych między tymi dwoma krajami.

Główne dostawy jugosłowiańskie dotyczą następujących towarów: bydła, fasoli, drzewa i wyrobów drzewnych, smoły ziemnej, piasku krzemionkowego, preparatów weterynaryjnych, medykamentów, płyt eternitowych itd.

Grecja będzie eksportować przędzę i tkaniny, sól, skóry, szkło okienne, kwas siarkowy, artykuły elektro-techniczne z porcelany, wyroby z kauczuku itd.

H I S Z P A N I A - S Z W E C J A

Jak donosi agencja France Press, hiszpańsko-szwedzka umowa handlowa z 1 lipca 1948 roku, której termin obowiązywania minął 30 kwietnia r. 1951 została przedłużona do 5 kwietnia 1952 r.

13 czerwca odbyły się w Sztokholmie rokowania dotyczące ustalenia kontyngentów na 1951/52 r. Według doniesień prasy, Hiszpania przewiduje obrót towarowy na sumę 100 mln. koron szwedzkich i zainteresowana jest w otrzymaniu celulozy. Szwecja zamierza importować z Hiszpanii wolfram i ołów.

H I S Z P A N I A - W I E L K A B R Y T A N I A

Ministerstwo Handlu podaje, że rokowania handlowe przedstawicieli brytyjskich z przedstawicielami rządu hiszpańskiego w Madrycie zakończyły się obecnie pomyślnie.

Istniejące umowy między obydwooma państwami dotyczące wymiany handlowej i obejmujące dostawy podstawowych produktów zostały przedłużone do końca 1951 r. przy wprowadzeniu pewnych drobnych zmian.

J U G O S Ł A W I A - S Z W E C J A

Wygasły w dniu 30 czerwca układ handlowy między Szwecją i Jugosławią został przy zachowaniu dawnych list towarowych przedłużony o dalsze 3 miesiące. Nowe rokowania mają być podjęte we wrześniu. Wymiana towarowa obu krajów stała w ubiegłych miesiącach pod znakiem silnego spadku, spowodowanego trudnościami jugosłowiańskich dostaw.

H O L A N D I A - A U S T R I A

Między Holandią a Austrią zawarta została umowa handlowa z ważnością od 5 lutego r. 1951 do dnia 5 lutego r. 1952. Umowa powyższa wyłącza możliwość dokonywania

rozrachunków prywatnych pomiędzy obu krajami.

Ponieważ część handlu między tymi krajami jest zliberalizowana na podstawie zalecenia OEEC, układ dotyczy tylko towarów niezliberalizowanych. Między innymi Austria będzie eksportowała wino, wyroby z konopi, artykuły drzewne, rowery, motocykle, motory Diesla itd.

Holandia będzie dostarczała produkty spożywcze i rolne, tkaniny, wyroby z kauczuku, aparaty elektryczne, chemikalia itd.

K U B A - W I E L K A B R Y T A N I A

Kubańska Rada Ministrów zaakceptowała w końcu czerwca b.r. projekt traktatu handlowego z Wielką Brytanią. Umowa przewiduje zakupy 1,1/2 mln. ton kubańskiego cukru w ciągu trzech lat oraz gotowych wyrobów tytoniowych wartości £ 180.000 w okresie 1952/53.

M E K S Y K - S Z W A J C A R I A

W dniu 7 lipca br. ratyfikowany został traktat handlowy między Meksykiem i Szwajcarią. Zawiera on klauzulę największego uprzywilejowania i pozostawać będzie w mocy do września 1952 roku.

Szwajcaria znajduje się na trzecim miejscu wśród odbiorców towarów meksykańskich, tuż za Stanami Zjednoczonymi i Kanadą. W r. 1950 Szwajcaria importowała z Meksyku towary wartości 91,2 mln. pesos, podczas gdy Meksyk importował produkty szwajcarskie wartości 71,8 mln. pesos.

S T A N Y Z J E D N O C Z O N E - K O L U M B I A

W dniu 26 kwietnia 1951 roku podpisana została w Waszyngtonie między Kolumbią a Stanami Zjednoczonymi umowa handlowa i żeglugowa, która zastępuje dawną umowę handlową z roku 1949. Oba kraje zapewniają sobie wzajemnie klauzulę największego uprzywilejowania za wyjątkiem pewnych koncesji udzielonych przez Kolumbię Wenezueli i Ekwadorowi.

Inwestycje kapitałów jednego kraju w drugim są przedmiotem oddzielnego układu. Przewiduje się, że takie inwestycje będą korzystały w obu krajach z tych samych przywilejów, jakie udzielane są kapitałom narodowym i że będą one mogły być wyłączone tylko za słusznym odszkodowaniem.

Gwarantuje się również prawo przelewu zysków i odsetek. Jednakże w razie braku dewiz będą mogły być zastosowane pewne ograniczenia po wzajemnym porozumieniu się obu stron.

S Z W E C J A - W E G R Y

Niedawno, podpisana została umowa, regulująca sprawę szwedzkich przedsiębiorstw upaństwowionych na Węgrzech, jak również należności pieniężnych obciążających ten kraj w stosunku do Szwecji. Zawarta została również umowa handlowa, która będzie obowiązującą na okres 1 roku począwszy od dnia 1 kwietnia 1951 r. Ustalono listy kontyngentowe; zawierają one towary będące zwykle przedmiotem wymiany między obu krajami. W ten sposób Szwecja będzie eksportować: celulozę, żelazo i stal oraz wyroby metalowe, Węgry natomiast sprzedawać będą cukier, paszę i inne produkty rolne, wyroby włókiennicze itd.

REGLAMENTACJA OBROTÓW HANDLOWYCH

ARGENTYNA

Przydział dewiz na import

W uzupelnieniu wiadomości podanej w "W.H.Z." nr.4/7 Dział III B str.48 donosimy, że od dnia 26.VI.51 r. można składać wnioski o uprzednie pozwolenie dewizowe na import amperomierzy i woltomierzy oraz galwanomierzy.

Na podstawie okólnika Banku Centralnego z dnia 2.VII.51 r. należy składać wnioski o uprzednie pozwolenie dewizowe na import żugu /rubryka 73, artykuł 73.4852.00 soda solvay/ do dnia 23.VII.51 r.

Ograniczenia eksportowe

Na podstawie dekretów Ministerstwa Gospodarstwa Krajowego eksport towarów wyszczególnionych poniżej podlega przepisom dotyczącym udzielania uprzednich zezwoleń przez Dyрекcję Eksportu i Importu: olej rybny, pulpity z żelaza, łózka metalowe, taczki, kuchnie elektryczne, i na węgiel, siatki do łózek, piecyki elektryczne, odpadki przędzy wełnianej, sierść bydłęca, szczecina świńska, skóry wyprawione i futra w ogólności oraz ich skrawki i odpadki, odpadki i skrawki tkanin wełnianych, bawełnianych, ze sztucznego jedwabiu lub mieszanki, szmaty używane, pióra kurze i strusie, filce, kazeina, wyroby i konfekcja z bawełny, ze sztucznego jedwabiu lub mieszanki, żelazka i oprawki do lamp.

Nowe przepisy dotyczące importu bez przydziału dewiz

Centralny Bank Argentyński wydał nowe przepisy odnośnie do podań o pozwolenie na import w przypadkach, których potent nie prosi o przydział dewiz /bo ma własne/.

Podania mogą być wnoszone obecnie jedynie przez zarejestrowanych importerów - między 10 a 20 każdego miesiąca. W podaniu należy podać szczegóły transakcji i dołączyć:

- 1/ zaświadczenie bankowe o posiadaniu i pochodzeniu dewiz,
- 2/ gwarancję bankową odnośnie do zapłaty 20% odszkodowania w razie niewykorzystania pozwolenia.

Udzielone już pozwolenia tracą moc w razie nieprzedłożenia takiej gwarancji do 31 lipca 1951 r., chyba że chodzi o towar znajdujący się w tym dniu w drodze do Argentyny.

B R A Z Y L I A

Reglamentacja importu i eksportu

Wydział Eksportu i Importu Banku Brazylii zapowiedział okólnikiem nr.231 pierwszeństwo w przyznawaniu dewiz na import następujących artykułów: stali nierdzewnej, stali krzemowej, tłuszczów i surowców do ich fabrykacji, aluminium, węglanu sodu, celulozy, ołowiu, miedzi, siarki, cyny, białej blachy, maszyn rolniczych, niklu, papieru drukarskiego, sody kaustycznej i cynku.

Import próbek

Według informacji Poselstwa Brazylijskiego w Warszawie, Komisja Konsultatywna Handlu z Zagranicą zarządziła podporządkowanie pozwoleniom importowym przesyłki i próbki /przesyłki pocztowe włącznie/ skierowane do firm handlowych lub do osób prywatnych, nawet wówczas, gdy wartość ich będzie mniejsza od \$ 25 US lub ich równowartość w innych walutach, wyłączając jedynie wypadki towarów wolnego importu.

C H I L E

Pozwolenia importowe

Według ostatniego zarządzenia Rady Narodowej Handlu Zagranicznego okres na otwarcie akredytywy został ustalony na 20 dni i 90 dni na załadowanie towaru, o ile wysyłka dokonywana jest za przedłożeniem dokumentów.

E G I P T

Reglamentacja importu pudru i innych kosmetyków

Na podstawie zarządzenia Ministerialnego z 19.IV.51 etykiety na opakowaniu pudru i innych kosmetyków winny być zredagowane w języku arabskim i pisane atramentem nie dającym się wymazać oraz charakterem czytelnym. Litery przy tym na opakowaniu bezpośrednim mają być wielkości 5 mm, a na opakowaniu zewnętrznym - 1 cm.

I N D I E

Zmiana listy Open General Licence

W dniu 12.VI.51 r. została ogłoszona nowa XXIII lista Open General Licence. Składa się ona jak poprzednie z dwóch części: załącznik A obejmuje towary pochodzące z wszystkich krajów z wyjątkiem Związku Południowej Afryki i załącznik B obejmuje artykuły pochodzące z krajów o słabych dewizach z wyjątkiem Związku Południowej Afryki.

Lista obecna zwiększyła zakres towarów zliberalizowanych w stosunku do krajów strefy dolarowej.

Do towarów podpadających pod Open General Licence Dodano: niektóre nity, druty i łańcuchy żelazne i stalowe, piły do drzewa, ryby świeże, mrożone i w konserwach, masło i sery, mleko kondensowane i w konserwach, wydawnictwa, i książki.

Uregulowanie trybu udzielania licencji importowych

Urząd Wysokiego Komisarza Indii informuje, że rząd indyjski wydał kilka ważnych zarządzeń w przedmiocie wydawania licencji importowych. W myśl tych zarządzeń licencje importowe będą wydawane w zasadzie "importerom uprawnionym", a za takich uważa się osoby lub firmy zajmujące się faktycznie w ciągu ostatnich 5 lat przynajmniej przez 2 lata handlem importowym. Ponieważ w czasie ostatniej wojny handel indyjski z różnymi krajami uległ przerwie i nie osiągnął jeszcze normalnego poziomu, przeto dla pewnych krajów i towarów przewidziano specjalne postępowanie. Stosownie do tegoż "kwoty" indywidualne dla licencjonowania importu obliczane będą na podstawie faktycznego handlu odnośnych importerów w ciągu 3 ostatnich lat przedwojennych. Uwzględniona będzie przy tym zwyżka cen, jaka zaszła od tego czasu. Dla towarów życiowo koniecznych mogą być czynione wyjątki; w tego rodzaju przypadkach mogą być udzielane licencje importowe nowym wyłącznym przedstawicielom firm zagranicznych, choćby nie byli dotychczas czynni w Indiach jako importerzy.

K A N A D A

Import siarki i skór strzyżonych baranich i z jagniąt

Import do Kanady siarki i skór strzyżonych baranich i z jagniąt jest poddany obowiązkowi uzyskania uprzedniego pozwolenia, wydawanego przez Ministerstwo Handlu w Ottawie.

MEKSYK

Ograniczenia importowe

Na podstawie dekretu z 4.VI.51 r. opublikowanego w Diario Oficial od dnia 7.VI.51 r. na import różnego rodzaju chłodzi /poz.3.54.53 i 3.54.54./ należy uzyskiwać pozwolenia importowe.

NORWEGIA

Dalsza liberalizacja

Z dniem 1.V.51 władze norweskie włączyły do "wolnej" listy między innymi następujące towary: pure z pomidorów w opakowaniu nie mniejszym niż 5 kg /poz.Ex 805 i 815/, chmiel do wyrobu piwa /poz. Ex 820/, melasa dla fabryki drożdży /poz.Ex 906/, słoma na paszę /poz.1201/, cygara, papierosy, tytoń, tabakę /poz.1306 do 9/, kosy /poz.4331/, sierpy /poz.Ex.4332/, surówki żelazne i opiki stali /poz.Ex 4101/.

NOWA ZELANDIA

Reglamentacja importu na rok 1951

Na podstawie rozporządzenia z dnia 30.V.51 r. 81 nowych pozycji może być importowane do Nowej Zelandii bez pozwoleń importowych. Wśród nich są wymienione: słonina, szynki, świece, stearyna, i tłuszcze zwierzęce rafinowane, jaja w proszku, cukier mlekowy, piwo, porter, jablecznik powyżej 2% alkoholu, wino musujące o zawartości do 40% alkoholu, soda krystaliczna, włóczka i różne urządzenia gazowe do kuchni i do domowego użytku.

PAKISTAN

Przedłużenie pozwoleń importu

Na podstawie oświadczenia Głównego Kontrolera Importu i Eksportu, pozwolenia importowe na okres styczeń - czerwiec 1951 r. zostały przedłużone do końca grudnia 1951 roku.

PERU

Zakaz importu używanych warsztatów tkackich

Zarządzeniem z 7.V.51 zakazano na okres 1 roku importu do Peru używanych warsztatów tkackich, które miałyby być użyte w przemyśle tekstylnym.

SZWAJCARIA

Ograniczenia importowe

W celu stworzenia pewnego zapasu antybiotyków, rada federalna Szwajcarii wydała dnia 1.VI.51 r. zarządzenie, na podstawie którego penicylina, steptomecyna i inne antybiotyki nie mogą być importowane bez specjalnego pozwolenia.

Z dniem 10.VI.51 poddane zostały pozwoleniom importowym przesyłki pocztowe kwiatów ciętych, barwinku itd. w bukietach i wieniecach.

SYRIA

Ograniczenia eksportowe

Wprowadzony został zakaz eksportu następujących towarów: gliceryny, siarki, nawozów pochodzenia zwierzęcego, mineralnego i roślinnego, opon gumowych dla pojazdów, worków i toreb do pakowania z juty, żelaza odlewniczego, miedzi i jej stopów, cynku i cyny.

URUGWAJ

Świadectwa zdrowotności

Na podstawie okólnika Ministerstwa Spraw Zagranicznych z dnia 5.V.51 r. przy imporcie następujących towarów winno być przedłożone świadectwo zdrowotności:

- 1/ wszystkich zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego,
- 2/ produktów rolnych, niezależnie w jakim stadium, z wyjątkiem opakowanych hermetycznie oraz z wyjątkiem następujących produktów: oleju drzewnego, oliwy, żywicy, kałafonii, esencji terpentyny, gałek muskatowych, pieprzu w ziarkach lub

mielonego, startych orzechów kokosowych,
i suszonych roślin leczniczych.
Świadcstwa winny być legalizowane konsularnie.

W I E L K A B R Y T A N I A

Przepisy importowe i eksportowe

Wydany został jednolity tekst rozporządzenia, zakazującego wywozu określonych towarów z W. Brytanii. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 21.VI.51.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Handlu, obowiązującego od 14.VI.51 r., na import towarów o znaczeniu strategicznym Ministerstwo Handlu będzie udzielać zaświadczeń stwierdzających, że towary te będą faktycznie importowane do W. Brytanii. Reeksport lub bezpośrednie kierowanie ich do innych krajów będzie karalne.

Zniesienie licencji przywozowych na drzewo

Z dniem 2.VII.51 r. zniesiono konieczność uzyskiwania licencji na przywóz: kopalniaków, klepek i den do beczek na śledzie, pulpy drzewnej, słupów telegraficznych, drzewa na rusztowanie i drabiny, okrągłaków na wióry, gonty, jesionu amerykańskiego, balsy i drzewa balsy, lipy i topoli amerykańskich.

Ograniczenia ogólne dotyczące drewna miękkiego oraz pawnych gatunków drzewa twardego i desek na skrzynie, pozostają w mocy.

C Ł A

E G I P T

Zmiana taryfy ceny

Na podstawie dwóch dekretów opublikowanych 14 maja 1951 r. zostało zniesione cło importowe na wiele maszyn i narzędzi. Również została obniżona do 1% ad val. opłata dodatkowa do cła na te artykuły /noz. 654-656 i 744-777/.

G W A T E M A L A

Wzrost opłat konsularnych

Dekretem nr. 812 z 29.V.51 r. opłaty konsularne płacone przy cłach na towary importowane zostały podniesione z 4 na 5% ad valorem. Dla niektórych tylko pozycji opłata ta wynosi 2% ad valorem. Wśród nich wymienione są: traktory o sile powyżej 10 KM, narzędzia i dodatki do fraktorów, jak pługi, urządzenia do uprawy kukurydzy, pszenicy, bawełny itd., prasy do wyłaczania nasion.

I N D I E

Zwyżka ceł eksportowych

Cło eksportowe na średni i gorszy gatunek sukna został z dniem 1.VII.51 r. podwyższony z 10 na 25%.

K A N A D A

Zmiana ceł

Dla dostosowania kanadyjskiej taryfy celnej do umów zawartych w Torquay, rząd wprowadził szereg zmian, które weszły w życie z dniem 6.VI.51 r.

K U B A

Zmiana taryfy celnej

Z dniem 6.VI. weszły w życie zmiany wprowadzone w taryfie celnej celem dostosowania jej do umów zawartych w Torquay.

L I B A N

Zmiana taryfy

Zarządzeniem Najwyższej Rady Celnej nr. 144 z 21.V. 51 r. została zmieniona nomenklatura i stawki normalne dla pozycji 410, 420 i 421 odnośnie papieru w rulonach lub w kartkach.

P O R T U G A L S K A A F R Y K A W S C H O D N I A

Nowa taryfa celna importowa

Z dniem 1.III.51 weszła w życie nowa taryfa celna. Ogólną cechą nowej taryfy jest wyższa cła na wiele towarów importowych oraz zapewnienie wyższych stawek preferencyjnych dla towarów z Portugalii.

P O R T U G A L I A

Cła eksportowe na cynę i wolfram

W numerze ¹⁶ "W.H.Z." Dział III C str.54 została mylnie podana wiadomość o wprowadzeniu dodatkowych opłat do cła eksportowych na cynę i wolfram. Zmiany te dotyczą bowiem cła eksportowego a nie dodatkowych opłat, które zostały zawieszone.

S Y R I A

Zmiany taryfy celnej.

Wprowadzone zostały dalsze zmiany w nomenklaturze i stawkach celnych niektórych pozycji taryfy celnej. Między innymi dotyczy to poz.93 - gumy, żywice i naturalne balsamy oraz poz. 435 i 440 - wyroby z papieru lub tektury

gdzie indziej niewymienionych.

U R U G W A J

Przedłużenie terminu do ociecenia

Według artykułu 7 dekretu z 20.VII.50 r. termin załadowania towarów z przeznaczeniem do Urugwaju był ograniczony do 180 dni od otrzymania licencji. Z powodu trudności zachowania tego terminu przedłużony on został do dni 300 dla towarów pochodzących z krajów niepogranicznych. Oprócz tego przewidziana jest również możliwość przedłużenia terminu przez kontrolera eksportu i importu.

U. S. A.

Przywrócenie ceł

W wyniku konferencji w Torquay, Stany Zjednoczone postanowiły cofnąć stawki ulgowe na niektóre towary, przyznane poprzednio w Genewie. Zmiana ta obowiązuje od 6 lipca 51 r. i dotyczy: cebuli w proszku, niektórych materiałów jedwabnych, rękawiczek skórkowych damskich i dzieciennych.

Rozporządzeniem rządu Stanów Zjednoczonych zniżki celne przyznane przez Stany Zjednoczone na konferencji w Torquay odnośnie pewnej liczby artykułów koronkowych /roz.1529/a/ weszły w życie 6.VI.51 r.

W E N E Z U E L A

Cło na cebulę

Ministerstwo Finansów zarządzeniem 383 z 8.V.51 nałożyło specjalną stawkę celną na cebulę w wysokości 1.20 boliwara za 1 kg.

W Ł O C H Y

Przedłużenie taryfy celnej

Dekretem Prezydenta Republiki Włoskiej, ogłoszonym w dniu 11.VII.51 r., przedłużony został okres ważności prowizorycznej taryfy celnej do końca roku 1951. Równocześnie zmieniono kilka stawek celnych oraz wprowadzono szereg nowych.

Z A Ł A C Z N I K I

Droga Azji do wolności i dobrobytu

Łośowa ludności świata żyje na olbrzymich obszarach Azji i Dalekiego Wschodu, które rozporządzają nieprzebranymi bogactwami naturalnymi. Ludy azjatyckie są pracowite i zdolne. Jednakowoż, z wyjątkiem tylko Chińskiej Republiki Ludowej, gdzie nastąpiły zasadnicze zmiany, gospodarka w tych rejonach jest nadal bardzo zacofana, a poziom życia ludności niesłychanie niski. W szczególności klasa robotnicza i chłopstwo znajdują się w stanie skrajnej nędzy i żyją w warunkach nawpół zwierzęcych. Szerzą się tu choroby wszelkiego rodzaju, a śmiertelność jest największa na świecie. Fakty te nie podlegają wątpliwościom. Dwie cyfry dostatecznie ujawniają ten stan rzeczy. Zgodnie z danymi Japońskiego Ministerstwa Pracy opublikowanymi 29 kwietnia 1951 roku ilość bezrobotnych lub częściowo bezrobotnych przekroczyła tam 8.000.000 z końcem 1949 roku. Płace realne obniżyły się do 50% poziomu przedwojennego.

Jeśli chodzi o Filipiny to nawet dane, opublikowane przez rządowe Biuro Badań i Statystyki w marcu 1950 roku podawały, że liczba bezrobotnych w tym kraju w 1949 roku przekroczyła ilość 1.000.000 osób.

Takie proste fakty obrazują ogólną sytuację, która utrzymywała się chronicznie w Azji i na Dalekim Wschodzie przez wiele lat i stale się pogarszała.

Jakież to są przyczyny tego gospodarczego zacofania, niezmiernie niskiego poziomu życiowego ludności i nędzy mas pracujących w Azji i na Dalekim Wschodzie?

Według pana Trumana i jego kolegów brak "kapitałów zagranicznych" uniemożliwia rozwój gospodarczy krajów zacofanych. Twierdzą oni, że z "pomocą gospodarczą" Stanów Zjednoczonych te "zacofane" obszary mogłyby się rozwinąć a poziom życiowy ludności zdołałby się podnieść.

Twierdzenia te mają duże pozory słuszności i są ludzkie, którzy rzeczywiście w nie wierzą. Fakty jednakże całkowicie zaprzeczają twierdzeniom p.Trumana i Spółki.

Zacofanie i niedostatek krajów Azji i Dalekiego Wschodu nie są spowodowane "brakiem kapitałów zagranicznych". Są one w rzeczywistości prostym następstwem eksploatacji przez "kapitał zagraniczny".

Pan Truman i jego koledzy przypisują następnie zacofanie gospodarcze krajów Azji i Dalekiego Wschodu brakowi "wiedzy i techniki". Jednak ten brak "wiedzy i techniki" nie jest przyczyną, lecz konsekwencją dotychczasowej niezdolności do rozwinięcia niezależnej gospodarki narodowej w tych krajach. Przyczyną gospodarczego zacofania tych krajów jest bowiem penetracja kapitału zagranicznego, gdyż kapitał ten służy eksploatacji ludności, nie zaś rozwijaniu niezależności i wolności gospodarczej tych krajów.

Jest niezbitym faktem historycznym, że zacofanie gospodarcze i niezmierna nędza ludności tych obszarów spowodowana jest penetracją sił imperialistycznych, które wywierały presję militarną, polityczną i gospodarczą w celu przeobrażenia krajów Azji i Dalekiego Wschodu w swoje kolonie i półkolonie. Polityczna i gospodarcza niezależność tych krajów została podkopana i kraje te przeobraziły się w rynek zbytu dla nadwyżek i źródło surowców, w obszar eksploatacji taniej siły roboczej, w obszar lokat kapitałowych. To właśnie zepchnęło pracowite i zdolne ludy Azji do stanu zacofania i nędzy.

Przeciwstawienie się systemowi kolonialnemu.

Dlatego jest rzeczą najzupełniej oczywistą, że aby rozwinąć gospodarkę swych krajów i polepszyć warunki życiowe, ludy Azji powinny w pierwszym rzędzie przeciwstawić się całemu systemowi kolonialnemu i walczyć o swoją niezależność narodową. Ludy te walczyły o to w przeszłości i walczą nadal dzisiaj. Wielka Chińska Republika Ludowa o ludności 475 milionów osiągnęła już zwycięstwo. Sytuację tę określił Acheson w sposób następujący: "Musimy zrozumieć, że Azja wkroczyła zdecydowanie w nową erę". Mówiąc o krajach azjatyckich powiedział on również: "Innym wspólnym ich rysem jest stanowcze przeciwstawienie się obcemu panowaniu", oraz "pragnienie niezawisłości narodowej jest najpotężniejszą spontaniczną siłą dzisiejszej Azji".

W obliczu tej nowej sytuacji proponują Amerykanie "pomoc gospodarczą" Stanów Zjednoczonych i Punkt Czwarty Programu dla rozwoju zacofanych gospodarczo obszarów Azji oraz Dalekiego Wschodu. Twierdzą oni, że to jest najlepsza droga wyjścia dla ludów Azji. W rzeczywistości jednak jest to jedynie nowy sposób podporządkowania sobie ludów Azji.

W latach powojennych Stany Zjednoczone wykorzystwały sytuację dla rozwinięcia swej polityki ekspansji i panowania nad światem nie tylko w krajach Zachodu, ale również w sposób coraz bardziej widoczny w Azji. Ich "pomoc gospodarcza" i "Czwarty Punkt Programu" pomocy w rozwoju

zacończonych gospodarczo obszarów Azji oraz Dalekiego Wschodu" są orężem służącym do wyparcia sił innych krajów z Azji, do stłumienia ruchów wyzwoleniczych na Wschodzie i do przekształcenia krajów Azji i Dalekiego Wschodu w swoją kolonię.

Celem poznania istoty "pomocy" amerykańskiej wystarczy uważnie przestudiować warunki, na jakich jest ona przyznawana i jej rzeczywiste skutki.

Metody udzielania "pomocy gospodarczej" przez Stany Zjednoczone można podzielić na dwie kategorie: pierwszą stanowią "dwustronne umowy" w ramach "Planu Marshalla dla Azji" zaś drugą "generalne umowy" w ramach "Punktu Czwartego Programu" Trumana. Pierwsza kategoria obejmuje "Chińsko-Amerykańską umowę o pomocy gospodarczej" czyli Dwustronną Umowę Gospodarczą pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Czang-Kai-Szekiem /zawartą 3 lipca 1948 roku/, "umowę o pomocy gospodarczej i technicznej pomiędzy Thailandem i Stanami Zjednoczonymi" /19 września 1950 roku/ oraz niedawne "Memorandum w sprawie umowy o pomocy gospodarczej pomiędzy Stanami Zjednoczonymi i Filipinami" /14 listopada 1950 roku/. Druga kategoria obejmuje "Umowę generalną o współpracy technicznej pomiędzy Cejlonem i Stanami Zjednoczonymi" /ogłoszonej 7 listopada 1950 r./, która-jak to oficjalnie podkreśliły Stany Zjednoczone - jest pierwszą standardową Umową Generalną zawartą na podstawie Punktu Czwartego na Wschodzie.

Agresywne układy Stanów Zjednoczonych

Niezależnie od pozorów, układy te są w swej istocie agresywne.

Zgodnie z postanowieniami tych "dwustronnych układów" wszystkie kraje, które otrzymują pomoc amerykańską, muszą wypełnić następujące zobowiązania:

1. Kraje, korzystające z pomocy, muszą zagwarantować Stanom Zjednoczonym prawo do nadzoru nad zużytkowaniem pomocy amerykańskiej, poddając w ten sposób swoją gospodarkę kontroli amerykańskiej.
2. Kraje, korzystające z pomocy, muszą przyjąć amerykańską zasadę "wolnego handlu międzynarodowego" i w ten sposób otworzyć swe rynki dla dumpingu amerykańskich nadwyżek towarowych, niszcząc dzięki temu zupełnie swój przemysł krajowy.
3. Kraje, korzystające z pomocy, muszą przyznać Stanom Zjednoczonym prawo pierwszeństwa przy dostawach surowców i materiałów strategicznych.
4. Na "specjalnym rachunku" w narodowych bankach krajów, korzystających z pomocy, muszą być zarezerwowane pewne kwoty w "walucie krajowej" równe pod względem wartości uzyskanej pomocy amerykańskiej, jako "równoważny fundusz" tej pomocy, zaś zużycie tego funduszu będzie poddane nadzorowi Stanów Zjednoczonych.

5. Kraje, korzystające z pomocy, są zobowiązane do dostarczania wszelkich informacji, żądanych przez liczne misje wysyłane przez Stany Zjednoczone i równocześnie muszą one zagwarantować Amerykanom, że misje te korzystają będą z nietykalności i przywilejów dyplomatycznych".

Oto są podstawowe warunki, pod jakimi Stany Zjednoczone udzielają pomocy. Bez względu na to, w jakim stopniu konsekwencje tej pomocy będą się różnić między sobą, ogólnym wynikiem tych układów może być jedynie obniżeniem poziomu życiowego ludności i nie dopuszczenie do rozwoju niezależnej gospodarki narodowej. Staje się to oczywistym na przykładzie Filipin. Poczynając od 1946 roku Stany Zjednoczone narzuciły Filipinom "Bell Act" i "Parity Act", używając jako przynęty pomocy gospodarczej w wysokości US \$ 620.000.000 w ramach "Rehabilitation Act". Pod pokrywką tych uchwał, amerykański kapitał monopolistyczny zacieśnił jeszcze bardziej swą władzę nad Filipinami. Innymi słowy, Filipiny uzyskując "pomoc" Stanów Zjednoczonych, popadły w jeszcze większą zależność kolonialną.

Zgodnie z postanowieniami "Bell Act", Filipiny winny podjąć na nowo "wolną wymianę handlową" ze Stanami Zjednoczonymi, podobnie jak to miało miejsce przed wojną, na okres pierwszych 8 lat po wejściu w życie jej uchwały. Towary amerykańskie muszą zostać zwolnione od opłat celnych, jak również od wszelkich ograniczeń importowych. W okresie następnych 20 lat może być pobierane corocznie cło importowe w wysokości 5% a później cło importowe będzie mogło być podwyższane rok rocznie o dodatkowe 5%. W ten sposób Stany Zjednoczone mogą wykorzystać swój wyższy potencjał przemysłowy dla zarzucenia rynku filipińskiego nadwyżkami towarowymi, co w konsekwencji prowadzi do zduszenia przemysłu krajowego Filipin i do powstania znacznych nadwyżek importowych w ich bilansie handlowym.

Podczas 50-letniego panowania amerykańskiego, przemysł krajowy Filipin nie rozwinął się prawie wcale.

Ponadto Filipiny, które początkowo, jako kraj rolniczy, były samowystarczalne pod względem żywnościowym, są obecnie zmuszone do importowania żywności amerykańskiej w wyniku przymusowego przystosowania ich gospodarki narodowej do potrzeb Stanów Zjednoczonych. Nawet tytoń amerykański jest importowany do tego kraju, który produkuje słynny na całym świecie tytoń luzoński. Z drugiej strony import wyposażenia dla przemysłu, które jest rzeczywiście potrzebny Filipinom, spadł z przedwojennych 25% do zaledwie 7% całkowitego importu ze Stanów Zjednoczonych. Ten stan rzeczy jest wyraźnie szkodliwy nie tylko dla interesów szerokich mas, ale również dla interesów filipińskich przemysłowców i kupców.

Ponadto Stany Zjednoczone kontrolują za pośrednictwem swych inwestycji i banków filipiński przemysł, górnictwo i finanse. Na podstawie Artykułu 341 "Parity Act", o którym była mowa, Stany Zjednoczone mogą nadal dokonywać inwestycji na Filipinach. Zastrzeżone zostało również, że "rozporządzenie, eksploatacja, rozwój i korzystanie ze stanowiących własność publiczną obszarów rolnych, leśnych i górniczych, wód, minerałów, węgla, ropy naftowej i innych olejów mineralnych, wszelkich naturalnych i potencjalnych źródeł energii i innych bogactw naturalnych Filipin, jak również prowadzenie przedsiębiorstw uży -

teczności publicznej, winny być udostępnione dla obywateli Stanów Zjednoczonych, o ile będą wogóle udostępnione komukolwiek, jak również dla wszelkich przedsiębiorstw stanowiących własność, bądź też kontrolowanych pośrednio lub bezpośrednio przez obywateli Stanów Zjednoczonych".

Odtąd nie tylko handel zagraniczny, ale również górnictwo i przemysł Filipin zostały oddane pod kontrolę kapitału zagranicznego. Kapitał amerykański kontroluje ponadto finanse filipińskie w drodze podwyższania kwoty, pożyczek i wypuszczania papierów wartościowych za pośrednictwem swoich banków w tym kraju.

Współdziałając z wielkorządcami i obszarnikami filipińskimi, kapitał amerykański eksploatuje w sposób nieludzki ludność tego kraju, podkopuje jego gospodarkę i finanse i spycha ludność do stanu godnego pożałowania.

Były minister skarbu Stanów Zjednoczonych D. Bell, który badał sytuację na Filipinach w lipcu ubiegłego roku był zmuszony przyznać, że produkcja przemysłowa i rolnicza była niższa od poziomu przedwojennego i że warunki ekonomiczne w tym kraju pogorszyły się, podczas gdy poziom życiowy ludności był szczególnie niski w porównaniu z okresem przedwojennym. Dzienna płaca robotnika rolnego wynosiła 1,5 pesa albo i mniej. Rząd filipiński, którego wpływy podatkowe pokrywały zaledwie 60% wydatków, stał w obliczu poważnego deficytu skarbowego i kryzysu finansowego. Irzciętne ceny towarów wzrosły 3,5 razy w porównaniu z okresem przedwojennym, podczas gdy stałość pieniądza była chwiejna.

Takie oto są rezultaty "pomocy gospodarczej" udzielanej przez Stany Zjednoczone. I jest to zaledwie jeden typowy przykład. Podobne środki zostały zastosowane przez Stany Zjednoczone z tym samym rezultatem również w innych krajach Azji i Dalekiego Wschodu.

Innym typowym przykładem jest "Dwustronna umowa pomiędzy Stanami Zjednoczonymi i Czang-Kai-Szekiem", w ramach której została przyznana Czang-Kai-Szekowi w roku 1948 "pomoc gospodarcza" w wysokości US \$ 275.000.000, wzamian za co Ameryka wzmoćniła swoje wpływy na reżym Czang-Kai-Szeka i życie gospodarcze Chin kuomintangowskich.

Tego rodzaju "pomoc gospodarcza" w ramach swego rodzaju "Planu Marshalla dla Azji" ma na celu poprzez zawieranie dwustronnych umów utorowanie drogi dla eksportu kapitału amerykańskiego, zawiładnięcie rynkami, zdobycie surowców i materiałów strategicznych, opanowanie krajów, korzystających z pomocy, i przekształćenie ich na swoje kolonie.

Ponadto warto podkreślić, że "pomoc gospodarcza" udzielana przez Stany Zjednoczone, zmierza do oczywistego celu inwazji wojskowej i politycznej.

Wykazuje to najlepiej "pomoc" w wysokości US \$ 6.000.000.000 udzielona przez Amerykę reżymowi kuomintangowskiemu na prowadzenie krwawej wojny domowej przeciw ludowi chińskiemu.

Pomoc gospodarcza udzielona przez Stany Zjednoczone Filipinom pozwoliła Stanom Zjednoczonym zabezpieczyć sobie bazy wojenne na tych wyspach.

Wiele faktów wskazuje na to, że Ameryka posługuje się pomocą gospodarczą w celu zmuszenia korzystających z niej krajów do przystosowania się zarówno wewnątrz jak i zewnątrz do wymogów ich polityki grabieży. Z jednej strony "pomoc" ta powoduje pogarszanie się z dnia na dzień sytuacji gospodarczej krajów Azji i Dalekiego Wschodu, które z niej korzystają, i rujnuje robotników, chłopów i drobnych właścicieli, jak również rodzimy kapitał, z drugiej zaś strony pomoc ta udziela poparcia wielkim reakcyjnym kapitalistom i feodalnym obszarnikom przeciwko narodowym ruchom wyzwoleniczym w tych krajach.

Z wyżej wymienionych faktów wynika, że w istocie swej "pomoc gospodarcza" Stanów Zjednoczonych według wzoru "Planu Marshalla dla Azji" jest nie tylko orężem amerykańskiego kapitału monopolistycznego, służącym do podkopania gospodarczego rozwoju krajów azjatyckich i eksploatacji ich ludności, ale również stanowi ona środek agresji i ingerencji w wewnętrzne sprawy tych krajów.

Chociaż nazwą różni się on od "dwustronnych umów" "Planu Marshalla dla Azji" - Czwarty Punkt Programu Trumana jest również z natury swej rabunkowy.

Na zasadzie tych układów, wielu amerykańskich "ekspertów technicznych" wszelkiego rodzaju może przebywać w krajach otrzymujących pomoc i otwarcie zbierać informacje gospodarcze o ich naturalnych bogactwach. Opierając się na tych badaniach, Stany Zjednoczone mają tworzyć różne programy w swym własnym interesie - programy, które mają na celu eksploataowanie gospodarki obszarów zacofanych.

Kraje, które przyjmują pomoc na zasadzie Punktu Czwartego muszą przyznać następujące specjalne przywileje dla prywatnych monopolistów, którzy są inwestorami w tych krajach:

- 1/ Kraje, otrzymujące pomoc, winny zagwarantować zastosowanie "klauzuli największego uprzywilejowania", lub też podobne ustosunkowanie się względem inwestycji amerykańskich bez dyskryminacji prawnych;
- 2/ kraje, otrzymujące pomoc, winny zagwarantować amerykańskim inwestycjom wszelkie bezpieczeństwo tak, by amerykański kapitał prywatny nie podlegał konfiskacie bez odszkodowania - również winno być zagwarantowane zabezpieczenie "uprawnionych dochodów" oraz poczynione wszelkiego rodzaju ułatwienia dla każdorazowego przekazywania zysków do Stanów Zjednoczonych.

Innymi słowy amerykański kapitał w krajach, otrzymujących pomoc, winien korzystać z jaknajwiększych przywilejów.

Istotne znaczenie "Punktu Czwartego"

Już od ci i obecnej winien być kładziony nacisk w krajach azjatyckich i Dalekiego Wschodu na to, że gdyby Punkt Czwarty Programu Trumana został wprowadzony w życie w jakimkolwiek kraju, to fakt ten nie tylko nie wpłynąłby korzystnie na gospodarkę narodową ani też nie zostałaby podniesiona stopa życiowa narodu, lecz wręcz przeciwnie, spowodowałoby to dla tego narodu dalsze klęski. Celem programu jest bowiem gospodarcza eksploatacja i polityczne ujarzmienie danego narodu drogą amerykańskich inwestycji prywatnych.

Osobnym skutkiem wzmagającego się przenikania amerykańskiego kapitału oraz wzrostu politycznej i gospodarczej kontroli, jest prześladowanie organizacji związków zawodowych tych krajów. Ogólne obniżenie poziomu życiowego i oddziaływanie obcego kapitału na sprawy wewnętrzne krajów azjatyckich spowodowało systematyczne tłumienie prawdziwego ruchu zawodowego, stworzenie pseudo-organizacji związków zawodowych, pozostających pod kontrolą imperialistów oraz rządów lokalnych i próby zgrupowania ich w pseudo-międzynarodowe federacje.

Wobec tych ataków na organizacje związków zawodowych, winne masy pracujące Azji wykazywać stałą czujność.

Jak to wykazano powyżej, Stany Zjednoczone nie tylko kroczą po drodze bezpośredniej gospodarczej penetracji, lecz ponadto uzbrajają Japonię, wskrzeszając japoński militarizm w celu wykorzystania go jako narzędzia agresji w Azji. Jako część tego planu odbudowuje Ameryka w chwili obecnej zakrojony na szeroką skalę japoński przemysł wojenny. Japonia zrywa normalne stosunki handlowe z innymi krajami azjatyckimi, wstrzymując gospodarczy rozwój tych obszarów.

Jako powód do agresji wysuwają Amerykanie problem "uprzemysłowionej Japonii i rolniczej, południowo-wschodniej Azji".

Ameryka wyzyskuje z jednej strony surowce południowo-wschodniej Azji w celu wzmożenia japońskiej produkcji wojennej, zwiększającej się we władaniu amerykańskiego kapitału monopolistycznego, a z drugiej wyciska pot i ostatnią kroplę krwi z narodów, zamieszkujących ten kraj, za pomocą wymiany artykułów o nierównej wartości, wzmagając w ten sposób nadzwyczajne zyski amerykańskich monopolistów.

W tego rodzaju warunkach Stany Zjednoczone znajdują się w kierowniczej i dominującej pozycji, uzyskując wgląd swych monopolii w sprawy "uprzemysłowionej Japonii i rolniczych, południowo-wschodnich, krajów azjatyckich".

Mimo to, że Japończycy są narodem uprzemysłowionym, pozostają oni jednak pod kontrolą kolonialną Stanów Zjednoczonych. Finanse japońskie oraz gospodarka podlegają amerykańskiemu dyktatowi. Japonia straciła swą gospodarczą niezależność i nie należy już do grona niezawisłych krajów przemysłowych. W chwili obecnej jest ona uzależniona od Stanów Zjednoczonych. Stosowane przez Waszyngton w Japonii tak zwane "Dziewięć Zasad Ekonomicznego Stabilizacyjnego Programu", dalej "Dodge Line" i "Logan Concept", wszystko torazem wzięte dąży do opanowania gospodarstwa i finansów Japonii i do zabezpieczenia nadzwyczajnych zysków amerykańskiemu kapitałowi. "Amerykański Fundusz Pomocy" w Japonii, tak samo jak i w innych azjatyckich krajach, jest środkiem, służącym temu celowi.

Powyższe fakty są dowodem, że wszystko to służyć ma ekspansji i agresji amerykańskiej polityki gospodarczej. Bez względu na to, czy będzie to "pomoc ekonomiczna", czy "4-ty Punkt Programu" czy też odbudowa Japonii, jako bazy dla wojny agresywnej, służą one jedynie do zagwarantowania

zysków amerykańskim monopolom i do zatanowienia rozwoju narodowej japońskiej gospodarki oraz prawdziwej niezawisłości ludów, zamieszkujących ten kraj. Zarządzenia te nie tylko obniżają poziom życiowy narodu, ale skazują miejscowych kapitalistów na likwidowanie swych interesów i bankructwo. Tymi metodami i przy stosowaniu gospodarczej polityki ekspansywnej, Amerykanie rozbudzają w korzystających z ich pomocy narodach niezadowolenie, niechęć i opór. Polityka tego rodzaju już spowodowała i powodować będzie w przyszłości opór ludów, zamieszkujących Azję i daleko położone Wschodnie kraje, co doprowadzić może w końcu do zniszczenia Stanów Zjednoczonych.

Oczywiście wszyscy, którym leży na sercu dobro ludu, będą kontynuowali pomoc gospodarczą, pozostając w zgodzie z zastrzeżeniami Zjednoczonych Narodów, dotyczącymi poparcia dla niezależności i zaufania we własne siły obszarów, gospodarczo zacofanych. Pomoc taka winna być udzielona w ścisłym związku z zasadą rozwoju narodowych zasobów, przemysłu i rolnictwa obszarów zacofanych gospodarczo, nie naruszając jednak ani niezawisłości, ani też autonomii kraju, otrzymującego tę pomoc, ani też nie narzucając mu jakichkolwiek warunków militarnych lub strategicznych. Byłoby jednak naiwnością spodziewanie się takich warunków ze strony monopolistów z Wall Street.

Jaka więc pozostaje droga dla rozwinięcia zacofanej gospodarki i podniesienia stopy życiowej krajów azjatyckich i Dalekiego Wschodu? Czy pozostaje dla ludów tych możliwość rozwinięcia własnej gospodarki narodowej niezależnie od warunkowej obcej pomocy? Aby sprawę tę rozpatrzyć we właściwym świetle należy zaznajomić się z doświadczeniami Chin, gdyż najlepszą odpowiedzią na to pytanie jest przykład, jaki dają nam Chiny, rozwijając swą gospodarkę narodową i przeprowadzając jej rozbudowę.

Przykład Chin

Pod rządami Kuomintangu Chiny zależne były od tak zwanej amerykańskiej "pomocy gospodarczej", wyrażającej się olbrzymimi sumami zobowiązań.

W rezultacie okazało się, że amerykańskie towary zalały rynki chińskie, i że amerykański kapitał monopolistyczny, wraz z państwowym kapitałem Kuomintangowskim, ciągnął ogromne zyski i zdławił gospodarkę chińską. Kapitały te zorganizowały wojnę domową i ściągnęły na Chiny kompletne bankructwo finansowe, inflację pieniężną i nieustanną wyżkę cen towarów. Normalny handel został zahamowany a gospodarka wiejska uległa kompletnemu zniszczeniu. Ostatecznie cała gospodarka narodowa doszła do kompletnego upadku.

Zasadniczą przyczyną ekonomicznej ruiny Chin były reakcyjne rządy amerykańskiego imperializmu, biurokratyczny kapitalizm i feodalizm. Możliwości rozwoju chińskiej

narodowej gospodarki i podniesienie poziomu życia chińskich mas ludowych możliwe były jedynie po odrzuceniu więzów, które hamowały gospodarczy rozwój kraju.

Rządy amerykańskich imperialistów i ich marionetek kuomintangowskich zostały obalone. Po wyzwoleniu Chin ze szpon obcego kapitału została otwarta szeroka droga dla rozwoju chińskiej gospodarki.

Gwarancją niezależnego rozwoju gospodarczego Chin stały się więc najpierw usunięcie imperialistycznych wpływów i specjalnych przywilejów.

Poprzednio imperialiści otwierali w Chinach banki i sprawowali kontrolę nad chińskimi finansami. Przywileje te zostały im odjęte. Chiny ustaliły dokładną i niezależną kontrolę nad swymi finansami i wycofały z obiegu wszystkie obce banknoty. Wszystkie transakcje w obcej walucie, w złocie i w srebrze dokonywane są obecnie tylko przez banki państwowe, a prawo do emisji banknotów zarezerwował dla siebie sam rząd. Poprzednio imperializm gwałcił autonomię taryfową i kontrolował chiński handel zagraniczny. Monopolizował on w ten sposób rynek, zakupując surowce po tanich cenach i dławiąc chińską narodową gospodarkę. Dziś Chiny korzystają z całkowitej autonomii taryfowej, i tworzą zdrowe warunki dla uprzemysłowienia kraju.

Eliminacja monopolu eksploatacji całej gospodarki narodowej przez biurokratyczny kapitał sprzymierzony z imperialistami umożliwiła systematyczny rozwój poszczególnym sektorom chińskiej gospodarki. W ciągu 20 lat "Cztery wielkie rodziny": Chang-Kai-Szeków, T.V. Soongów, H.H. Kungów i braci Chen /Chen Li-fu i Chen Kuo-fu/ zdolały zgromadzić w swych rękach kolosalne sumy od 10 do 20 miliardów amerykańskich dolarów. Po utworzeniu Chińskiej Republiki Ludowej kapitały tych czterech "wielkich rodzin" zostały niezwłocznie skonfiskowane, stając się własnością nowego demokratycznego państwa. Poderwało to gospodarcze podstawy rządów Kuomintangu.

Obecnie, "wszystkie państwowe źródła i przedsiębiorstwa należą do ludu, i są główną bazą materialną, na której oprze się produkcja Ludowej Republiki i wogóle cała jej gospodarka /art.28, Program Politycznej Konferencji Konsultatywnej Chin Ludowych/.

Po trzecie na zasadzie reformy ziemskiej /już dokonanej na olbrzymich przestrzeniach/ ziemia, odebrana obszarnikom, została przydzielona bezrolnemu i biednemu chłopstwu. Reforma ta zmieniła radykalnie feudalny system władania ziemią, przeistaczając go w system własności chłopskiej. Poziom życia chłopów uległ poprawie, a ich zdolność nabywcza wzrosła w znacznym stopniu. Spowodowało to nie tylko większe możliwości dla rozwoju przemysłowego i odpowiedniego zaopatrzenia miast w artykuły żywnościowe i surowce, ale stworzyło ponadto krajowe rynki zbytu dla produkcji przemysłowej. Stworzone zostały więc warunki dla rozwoju przemysłu i gospodarki narodowej.

Zamiast dawnej nawpół-kolonialnej i nawpół-feodalnej gospodarki powstała nowa, niezależna i wolna gospodarka demokratyczna. Oddziedziczona po Kuomintangu gospodarka znajdowała się w jak najgorszym stanie, ale w ciągu krótkiego, bo zaledwie rocznego okresu, Chińska Republika Ludowa wykazała nadzwyczajne na tym polu postępy. Dokonania te są przede wszystkim widoczne: w dziedzinie unifikacji narodowych finansów i gospodarki, w zrównoważeniu budżetu państwowego oraz w stabilizacji finansów i cen towarów. Położyło to kres inflacji i spekulacji, stworzonej przez imperializm i rządy Kuomintangu. Gospodarka i handel uzyskały mocne podstawy, co dopomogło do wzmożenia produkcji państwowej i prywatnej oraz do szybkiego rozwoju handlu.

Reformy te stanowią wielki przełom historii gospodarki Chin. Należy zaznaczyć, że zostały one przeprowadzone w bardzo krótkim czasie, dając mimo blokady amerykańskiego imperializmu, wspaniałe rezultaty.

Nowa Gospodarka Demokratyczna

W okresie panowania Kuomintangu między 1937 a 1945 r. ceny towarów wzrosły o 6 milionów razy. Poczynając jednak od marca 1950 roku została wstrzymana wyżka cen na towary, ujawniona w ciągu ubiegłych lat dwunastu, ceny natomiast zostały ustabilizowane. Przyczyniło się to do rozwoju życia gospodarczego w całym kraju, zakładając jednocześnie mocne fundamenty pod rozwój przemysłu i handlu. Kapitał zainwestowany został w handel i przemysł. Poprzez cały kraj przebiegało hasło założenia fundamentów nowego demokratycznego systemu ekonomicznego i odbudowy gospodarki narodowej.

Drugim ważnym czynnikiem rozwoju jest regulowanie dopływu dla celów rolnictwa, kontrola nad powodzią i suszą oraz stosowanie środków prewencyjnych przeciwko epidemiom. W okresie sprawowania władzy przez Kuomintang obszary rolne skoncentrowane zostały w rękach wielkich właścicieli, włościanstwo natomiast popadało w coraz większą nędzę. Znaczne połacie ziemi ornej leżały ugorzem, pogłowie inwentarza zmniejszyło się, konserwacja systemu nawadnianego była w zaniedbaniu. Wszystko to składało się na stały spadek wydajności rolnictwa. Dziś sytuacja na wsi zmieniła się zasadniczo. Chłopi chińscy, którzy już otrzymali przydziały ziemi, lub też mają je wkrótce otrzymać, pracują z niezrównanym zapałem. Ponadto, przy systematycznej pomocy Chińskiego Rządu Ludowego i udzielanych przezeń wskazówek chłopi chińscy zorganizowani zostali w różnorodne towarzystwa wzajemnej pomocy i spółdzielnie, pracujące bez przymusu ku wzajemnemu pożytkowi.

Trwa w całej pełni kampania, mająca na celu ulepszenie rolniczych metod technicznych. Stosowanie nawozów sztucznych zwiększyło się niepomniernie, wprowadzone zostały środki, zmierzające do polepszenia narzędzi rolniczych i nasion, oraz do ochrony i hodowli bydła.

Dalej, w myśl programu Rządu Ludowego odnośnie popierania produkcji, udzielone zostały chłopom duże pożyczki. Rząd ponadto zakupił znaczne ilości produktów rolniczych by tym samym zapewnić gospodarstwu chłopskim właściwą dochodowość.

W ten sposób produkcja rolna podniesiona została na niespotykany dotychczas poziom. W roku 1950 zbiory w Chinach wyniosły 120 mil. ton, czyli w porównaniu z 1949 rokiem były o 9% wyższe. W tym samym roku globalna produkcja bawełny stanowiła 710.500 ton, przekraczając o przeszło półtora raza poziom z 1949 roku. Chińska gospodarka rolna wykazuje stały postęp.

W 1950 roku prace ziemne związane z konserwacją systemu nawadniającego, takie jak: poprawa grobel, otwarcie kanałów, prace w łożyskach rzek i budowa nowych dróg wodnych, wyniosły około 420 mil. metrów sześciennych. Tu należy specjalnie podkreślić projekt wykorzystania wód rzeki Huai. W przeszłości rzeka ta nigdy nie była należycie opanowana i często zatapiała swe brzegi.

Sukcesy rolnictwa

Zrealizowanie szeroko zakrojonych projektów, dotyczących konserwacji systemu nawadniającego oraz rozległe prace kontrolne, tyżące się zabezpieczenia kraju przed powodzią, nadały zupełnie odmienny charakter chińskiemu rolnictwu. 6.600.000 hektarów corocznie zatapianej ziemi, przeistoczono zostały w 1950 roku w żyzny kraj. Iżród tego Chiny odżyły w 1950 roku przeszło 200.000 hektarów pól ryżowych. Fakty te są przekonującym dowodem, że rolnictwo, ten zacofany odcinek chińskiej gospodarki, poczęło wreszcie przynosić dochody..

Obecnie Chiny eksportują już ryż, doniedawna jeszcze importowany przez ten kraj. W ciągu ostatniego roku Chińska Republika Ludowa doszła do nadzwyczajnych rezultatów w dziedzinie odbudowy i rozwoju fabryk, kopalń i środków komunikacyjnych. Zdrowe fundamenty zostały założone pod uprzemysłowienie kraju. Chiński przemysł podporządkowany dotychczas siłom reakcyjnym, stanowi zaledwie 10% globalnej produkcji Chin. Opierał się on przeważnie na produkcji tekstylnej, przy czym surowce otrzymywane były przeważnie ze Stanów Zjednoczonych.

Po utworzeniu Centralnego Rządu Ludowego zdecydowano że: "na skutek konieczności założenia fundamentów pod uprzemysłowienie kraju. najważniejszą rzeczą będzie planowa i systematyczna odbudowa oraz dalszy rozwój przemysłu ciężkiego, a mianowicie górnictwa, przemysłu żelaznego i stalowego, przemysłu elektrotechnicznego, maszynowego i chemicznego. Jednocześnie produkcja tekstylna i inne lekkie przemysły winny wzrosnąć w stopniu, pokrywającym codzienną potrzeby ludu". /art.35, Ogólny Program P.R.C.C./

Jest to polityka niezależna, autonomiczna i konstruktywna w stosunku do przemysłu narodowego. Różni się ona zasadniczo od dawnej polityki gospodarczej Kuomintangu, opierającej się na amerykańskim imperializmie i stanowiącej jedynie jego dodatek.

W sprawozdaniu Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego Centralnego rządu Chińskiej Republiki Ludowej podane są następujące porównawcze dane, dotyczące głównych produktów chińskiego przemysłu ciężkiego:

W 1950 roku w okresie styczeń - sierpień produkcja surówki żelaznej w porównaniu z takim samym okresem w 1949 roku wzrosła o 11,4 razy, cementu - 3,8 razy, chemikalii 3,2 razy, maszyn przeszło trzykrotnie.

W innych branżach, np. w produkcji stali w Północno-Wschodnich Chinach, daje się zauważyć, wg. statystyki z pierwszego półrocza 1950 r. wzrost produkcji prawie trzykrotny w porównaniu z takim samym okresem 1949 roku.

Stosownie do cyfr, podanych przez Ministerstwo Paliwa, produkcja węgla w 1950 r. wzrosła w porównaniu z rokiem 1949 o 37,35%, produkcja elektryczna zwiększyła się o 30,7%, a konsumpcja prądu wzrosła o 57,5%. Cała chińska produkcja tekstylna fabryk państwowych i prywatnych przekroczyła plan na rok 1950 o 118%. Już w chwili obecnej przekraczono w państwowych fabrykach poziom produkcji włókienniczej z czasów Kuomintangu.

Jeszcze bardziej zadziwiające są sukcesy w dziedzinie odbudowy i przebudowy środków komunikacyjnych.

W krótkim okresie, od chwili wyzwolenia do roku 1950, 90% sieci kolejowej zostało udostępnione dla ruchu kolejowego. W chwili obecnej administracja kolejowa jest w całym państwie zunifikowana. Poraz pierwszy powstaje w Chinach w 1950 roku zunifikowany, kompletny plan transportowy, obejmujący kolejnictwo całego kraju. Jest to rzecz, jak dotychczas, niespotykana w historii chińskiego kolejnictwa. Plan ten jest ważnym krokiem na drodze rozwoju kolejowych szlaków przemysłowych. Zawdzięczając ulepszeniom, wprowadzonym w zarządzie kolejowym, w ekwipunku i w instalacjach, transport kolejowy podniesiony został do niebywałych wyżyn. Takie same rezultaty osiągnięty zostały również w transporcie wodnym i drogowym.

Dzisiejsze Chiny poszczycić się mogą wielkimi osiągnięciami w dziedzinie handlu międzynarodowego i wewnętrznego: Chiński bilans handlowy był za czasów Kuomintangu stale ujemny, wykazując nadwyżkę importu nad eksportem. Od chwili objęcia władzy przez obecny rząd, tendencja ta uległa zahamowaniu a eksport i import zostały zrównoważone, osiągając nawet dodatni bilans handlowy.

Naprzykład w roku 1946 na skutek dumpingu towarów amerykańskich na rynku chińskim nadwyżka importu nad eksportem osiągnęła poważną sumę \$ 410.000.000, stanowiącą 74% ogólnej wartości handlu. Dziś wprowadzona została zmiana w handlu zagranicznym. Według danych chińskiego zarzą-

du celnego globalna wartość eksportu i importu we wszystkich portach kraju stanowiła kwotę \$ 460 mil. w pierwszej połowie 1950 r. Eksport stanowił tu 57,3%, a import w 42,7%, nadwyżka eksportu nad importem stanowiła kwotę 67 milionów.

Prócz tego zaszła również zmiana w charakterze chińskiego eksportu i importu. W imporcie zaczęły przeważać maszyny, środki instalacyjne, chemikalia i inne przemysłowe surowce. Import natomiast artykułów luksusowych i produktów ogólnej konsumpcji począł gwałtownie spadać.

Jest to dowodem, że dokonana została wielka poprawa w chińskiej polityce taryfowej i w kontroli handlu zagranicznego. Gospodarka Chin wyzwoliła się wreszcie spod jarzma imperializmu. W handlu wewnętrznym Chiny koncentrują swe usiłowania na stworzenie państwowego i spółdzielczego systemu handlu. Jednocześnie daje się zauważyć postęp w dziedzinie rozwoju handlu prywatnego. Zgodnie z zasadą udostępnienia godziwych zysków kapitałom państwowym zastosowano w kraju politykę wolnego handlu. Na skutek tego rodzaju polityki handlowej, zostały zaplanowane przydziały towarów oraz został wzmocniony ich dopływ do miast i wsi drogą zagwarantowania cen i dostaw. Speculacja została powstrzymana, a legalne transakcje były popierane.

Specjalna wzmianka należy się sukcesom osiągniętym w Chinach na polu spółdzielczości. Spółdzielcze organizacje mają wielkie znaczenie w rozwoju gospodarki narodowej, nie tylko Chin, ale również i innych państw azjatyckich, w których zasadniczo panuje wśród chłopów dotychczas drobny i nieorganizowany ruch handlowy.

W maju 1951 r. ilość spółdzielni w Chinach wyrażała się cyfrą 47.000, posiadających 30.500.000 członków.

Spółdzielnie te rozrosły się w dzisiejszych Chinach do rozmiarów wielkich organizacji gospodarczych. Stanowią one bardzo ważny czynnik w chińskiej gospodarce ludowej. Chłopi chińscy wyzwoliwszy się spod panowania feudałów stali się panami swego losu.

Pracują oni dziś radośnie i z zapałem, korzystając z owoców swej własnej pracy, oraz pomnażając swój dobrobyt.

Podniesienie stopy życiowej

Podniosła się również stopa życiowa robotników. Dla przykładu przytoczymy Północno-Wschodnie Chiny, gdzie przeciętny zarobek pracowników i urzędników wzrasta z roku na rok. W grudniu 1949 roku wzrost ten stanowił w porównaniu z majem 1949 r. 27%, zaś przeciętne pobory w grudniu 1950 r. przekroczyły poziom z tego z miesiąca w 1949 r. o 8%. Przeciętne uposażenie techników wzrosło w omawianym okresie o 38,9%, biorąc pod uwagę ustabilizowanie cen.

Szczególnie rzuca się w oczy fakt, że w Chinach w chwili obecnej nie istnieje bezrobocie.

Poczyniono daleko idące kroki w celu zabezpieczenia pracy i pomyślności robotników. Stworzono szpitale, przytułki dla starców, szkoły, kluby itd. Krótko mówiąc, chińczycy wyzwolili się z ciężkiego jarzma, narzuconego im przez imperialistów i Kuomintang, oraz odbudowują z powodzeniem własny kraj, podnosząc swą stopę życiową. Z powyższych faktów widać, że odbudowa gospodarcza Chin jest zupełnie uniezależniona od amerykańskiej pomocy, a faktycznie jest właśnie rezultatem przeciwstawiania się takiej pomocy.

Odbudowę kieruje sam naród chiński korzystając z bratniej pomocy swych prawdziwych przyjaciół.

Doświadczenia Chin posłużyć mogą innym krajom jako wytyczne w ich walce o dobrobyt i wolność. Dowodzą one niezbicie, że przeciwstawiając się amerykańskiej agresji zdolają one, podobnie jak Chińczycy, rozwinąć swoją gospodarkę i podnieść stopę życiową narodu.

Tylko po wyzwoleniu z jarzma imperialistycznego i jedynie na skutek utworzenia rządu ludowego może być podniesiony poziom życia ludu pracującego, mogą być ulepszone warunki pracy i honorowane prawa związków zawodowych. Metody gospodarczego rozwoju Chin wskazują innym krajom azjatyckim właściwą drogę, po której winien kroczyć ich rozwój gospodarczy. Jest to wniosek, który narzuca nam historia.

Liu Ning-I

/People's China, 1 czerwca 1951r./

E R R A T A

=====

W numerze 13 /16/ Wiadomości Handlu Zagranicznego na stronie 41 - 51 zamieszczono omyłkowo mylną paginację dolną. W szczególności:

Zamiast:
III B str. 101
102
103
104
105

III C str. 51
52
53
54
55

ma być:
III B str. 106
107
108
109
110

III C str. 56
57
58
59
60

